

KP

16

K Y R K P R E S S E N

TORSDAG 8 AUGUSTI. NR 16/2019

**Tommy Hellsten
släppte kontrollen
som han aldrig hade**

Sidan 16

**Släkten Rijf
byggde kyrkor – nu
byggs det för dem**

Sidan 4

**Jesus helade
sår från hennes
svåra uppväxt**

Sidan 2

HAN VÄXLADE NER

Sidan 6

LEDAREN: Visioner behövs
– men hur mäts de? Sidan 5

INKAST: Vi behöver dig,
Kyrkpressen Sidan 3

KOLUMN: Allt vi släpar på
och inte upptäcker Sidan 19

Är uppvuxen i Helsingfors och bosatt i Lappfjärd sedan över tjugo år tillbaka. **Gift med** Johan Eklöf, har sex barn och flera barnbarn. **Är pensionerad sjukvårdare** som nyligen blivit dagklubbsledare. Var med och grundade föreningen Elpida.

.....

Harriet Eklöf hade en trasslig uppväxt men har landat som prästfru i Sydösterbotten. Jesus blev hennes räddning och även om livet ofta utmanat henne är det i relationen till Gud hon hittar kraft och ledning.

TEXT OCH FOTO: **JOHANNA GRANLUND**

Hemma hos **Harriet Eklöf** doftar det nygräddade bullar. Tre av barnbarnen leker i vardagsrummet. Själv berättar hon att hon växte upp i en problemfamilj.

– Mina föräldrar skildes då jag var fyra år. Min mamma drack för mycket alkohol och jag blev ensam med henne. En psykolog uttryckte det som att pappa lämnade mig med den uppgift han själv inte klarade av, säger hon.

Hon räknar upp några faktorer som hjälpte henne klara sig genom uppväxten.

– Vi bodde på ett väldigt trevligt ställe, i Brunnsparken i Helsingfors. Jag hade flera goda vänner, speciellt en vän som också hade problem i familjen och bodde i våningen ovanför. Hon blev som en syster för mig och vi hjälpte varandra mycket. Dessutom tyckte jag mycket om sagor. I sagorna slutar det alltid lyckligt för den som först har problem. Det gav mig hopp för framtiden.

Jesus är huvudsaken

Harriet Eklöf säger att hennes mamma egentligen var jättetrevlig och att hon inte skulle ha velat byta henne mot någon annan, men spriten formade ändå en stor del av vardagen.

– Den goda sidan med min uppväxt är att jag har lärt mig att förstå människor. Jag har utvecklat ett sjätte sinne och snappar lätt upp hur människor har det. Men samtidigt blev jag också en skötare som ska ta hand om allt och alla, och det är inte bra.

Idag har hon bearbetat sin uppväxt tillsammans med flera psykologer. Hon lyfter ändå fram tron på Jesus som den kraft som framför allt blivit hennes räddning.

– Ungdomsåren var trassliga och då jag som tjuogoettåring flyttade hemifrån var jag med om en del saker som jag visste att var fel. Då hade jag en barnatro, men inget mer, berättar hon.

– Jag har inga som helst barnledaregenskaper så det kändes som en glad överraskning att ändå bli accepterad av barnen, säger Harriet Eklöf om sitt nya engagemang i dagklubben i Kristinestads församling.

ÖNSKAR VÄLSIGNELSE ÅT ALLA

Under studietiden hade hon fått en god vän som var kristen och under ett läger som Harriet Eklöf deltog i tillsammans med den troende vännen kom hon själv till tro.

– Jesus lyfte mig ur den situation jag då befann mig i. Jesus blev räddningen för mig och han har alltid hjälpt mig. Han är huvudsaken i mitt liv.

Harriet Eklöf brukar börja varje morgon med att läsa Bibeln och be om ledning och hjälp för den kommande dagen.

– Det känns väldigt heligt och jag brukar ha så fina tankar där med Jesus, men ofta har jag inte tagit många steg ut ur sovrummet förrän vardagen kommer emot, och då är jag inte så helig längre, säger hon och skrattar.

»Jesus blev räddningen för mig och han har alltid hjälpt mig. Jag vill förmedla att han är huvudsaken i mitt liv.»«

Johan trots allt har ser hon som stora gåvor.

– Jag har bett och bett för vartenda ett av dem. En gång var en gammal tant, en riktig bönemänniska, på besök. Hon spände blicken i mig och frågade om jag har bett om att få flera barn. Jag svarade ja och undrade hur hon kunde veta det. Tanten sade då ”jag vet det för att Jesus sa åt mig att du inte skulle behöva be ensam”, berättar Eklöf.

Eklöf vill inte påskina att livet skulle vara enkelt bara för att man lever nära Jesus.

– Ibland frågar jag nog ”Herre, var är du nu?” och ibland ser bönesvaren inte alls ut som jag själv önskat, men i slutändan brukar det ändå visa sig att Gud gjorde det som var bäst.

Då vi talade i telefon före intervjun avslutade du samtalet med att önska mig Guds välsignelse. Är inte det ganska ovanligt även bland troende?

– Jag ville börja dela med mig av budskapet om Jesus till alla jag träffar och jag beslöt att göra det genom att säga ”Gud välsigne dig!” både då jag avslutar telefonsamtal och då jag möter människor ansikte mot ansikte. Vissa tar emot det, andra inte, säger hon.

Grundade förening mot människohandel

Att Harriet Eklöf skulle bli prästfru var inget hon visste då hon först träffade sin man Johan. Johan studerade matematik och kom sedan att jobba som journalist. Prästkallet fick han först flera år senare. Många gånger har hon känt sig obekväm med de förväntningar som åtminstone ännu för något decennium sedan fanns på prästfruar.

– Jag var inte alls inställd på det där högtidliga bemötandet: nu kommer prästen och prästfrun och vi måste niga och bocka! Folk har förstås inte velat något illa utan det har handlat om att visa respekt, men för mig har det ofta känts otrevligt.

Eklöf har varit hemma med barnen i många år, men också hunnit jobba som personlig assistent och sjukvårdare. Nu är hon pensionär sedan ungefär fyra år tillbaka och har nyligen blivit engagerad som dagklubbsledare i församlingen.

Hon har varit med och grundat föreningen Elpida, som arbetar för att stöda personer utsatta för människohandel, skapa medvetenhet om människohandelsfrågor och påverka beslutsfattare.

– Arbetet med Elpida är väldigt viktigt för mig. Då flyktingcentralen i Kristinestad tog emot flera personer som var offer för trafficking ville jag och några andra från församlingen hjälpa dem. Föreningen kom till för att vi skulle få tyngd bakom oss i våra ställningstaganden och i kontakten med politiker, säger Harriet Eklöf.

Alla barnen var bönesvar

Harriet berättar om ett av många tillfällen då hon har upplevt att Jesus har hjälpt henne. Ända sedan hon var ung har hon velat ha egna barn. På grund av en leversjukdom som förde med sig komplikationer har det ändå inte varit någon självklarhet för henne att kunna få barn. De sex barnen som hon och maken

INKAST

**THOMAS
ROSENBERG**

Vi behöver dig, Kyrkpressen

DET SENASTE ÅRET har för Kyrkpressen varit turbulent. Först en ordentlig, men överraskande lyckad avmagringskur. Sedan en konflikt inom redaktionen som ledde till att chefredaktören fick gå, av orsaker som för utomstående fortfarande ter sig dunkla, men som av allt att döma inte hade någon annan lösning. Inga skönhetspoäng åt tidningens styrelse, men det är dags att gå vidare.

För vi behöver dig, Kyrkpressen, mer än någonsin. Ju mer den övriga tidningspressen tappar, desto viktigare Kyrkpressen. Jag har sagt det förr, också i denna spalt, men det tål upprepas: vi kan inte underskatta den betydelse tidningen har haft, och fortfarande har, för sammanhållningen inte bara inom det svenska stiftet utan hela Svenskfinland.

Att det inte är lätt att producera ett samlande organ för hela vårt stift säger sig självt. Inte nog med att åsiktsskillnaderna i många frågor är avgrundsdjupa, och dessutom inte visar några tecken på att avta, snarare tvärtom. Dessutom leder den fortsatta medlemsflykten inom kyrkan till att de enskilda församlingarna får allt svårare med sin ekonomi. I försöken att rädda den egna personalen är det nästan oundvikligt att bilan till slut går över tidningen – speciellt som den aldrig fallit alla på läppen.

DEN SENASTE BANTNINGSKUREN gav som sagt ett överraskande gott resultat, men man närmar sig smärigränsen. Det fina med de tre senaste decenniernas Kyrkpressen har ju varit att man lyckats skapa en tidning som känts angelägen för de flesta, också för dem utanför kyrkan. De senaste långvariga chefredaktörerna (Olav S. Melin, Stig Kankkonen och May Wikström) har alla varit angelägna om att tidningen ska uppfylla högt ställda journalistiska krav, och ha en öppen och samhällsinriktad profil. Det har inte alltid varit populärt, framför allt inte bland konservativare kretsar, men samtidigt också gett tidningen helt nya läsare.

JAG BEGRIPER JU att journalistiska ambitioner kostar, och dessutom kan vara en nagel i ett och annat öga. Men varför inte vända på steken? En tidning med hög profil och angeläget innehåll är ett utmärkt sätt att motverka medlemsflykten. Vi är många som upplever att Kyrkpressen under de senaste åren har gett oss god valuta för kyrkoskatten.

Men ju mer man ängsligt registrerar stämningarna ute på det kyrkliga fältet, och inriktar sig på att uppfylla församlingarnas behov av ett renodlat informationsorgan, desto brantare blir utförsbacken. Jag hoppas och vill tro att tidningens utgivare förstår detta, och även i fortsättningen satsar på, och betalar för, en oberoende och angelägen journalistik, även om det svider och svallar ibland. Och att man också inom församlingarna inser detta, och även i fortsättningen ställer upp för Kyrkpressen. Utan ett gemensamt organ förlorar vårt stift en del av syret. Och inte bara det utan hela Svenskfinland.

Thomas Rosenberg är sociolog och skriftställare.

NOTISER

Familjeteologi konfliktfråga

Den utdragna debatten kring synen på äktenskap och familj inom katolska kyrkan har lett till en konflikt vid Johannes Paulus II-institutet i Rom.

– Institutets identitet är hotad, säger institutets vicerektor fader Jose Granados till den katolska nyhetsbyrån CNA.

År 2017 efterlyste påve Franciskus nya vin-
dar vid Johannes Paulus II-institutet, som tidigare koncentrerat sig på äktenskaps- och familjeteologi. Påven ville att skolans läsordning skulle breddas så att studenterna också närmade sig familjefrågor ur samhällsvetenskaplig synvinkel. De nya statuterna godkändes och offentliggjordes i juli i år. Till förändringarna hör att professorernas makt i ledningsgruppen minskar, liksom också fakultetens makt vid utnämmandet av nya professorer. Moralteologin har drabbats av minskade anslag, och lärare har fått gå.

Studenterna rapporteras fråga sig: Varför ska vi studera vid Johannes Paulus II-institutet om det inte bjuder på något som skiljer sig från det som sekulära universitet erbjuder, och som de sekulära universiteten dessutom gör på ett mer attraktivt och effektivt sätt? Flera hundra studenter och alumner sägs ha undertecknat ett brev där de klagar över förändringarna.

Institutets svar är att alla som påbörjat sina studier får välja om de gör det enligt den nya eller gamla studieinriktningen.

SOFIA TORVALDS

Ordspråksboken tog plats i presidentdebatt

Den demokratiska presidentkandidaten Pete Buttigieg lyfte fram Gamla testamentet och Ordspråksboken i presidentvalsdebatterna i CNN förra veckan. Han citerade Bibeln när han talade om USA:s ekonomi. "Minimilönen är helt enkelt för låg", sa Buttigieg och påpekade att så kallade konservativa kristna senatorer som bäst försöker blockera ett lagförslag som går ut på att höja minimilönen, medan det står i Bibeln att det är att smäda skaparen om man förtrycker de fattiga.

Den vers Buttigieg citerade ur var Ordspråksboken 14:31, som i sin helhet lyder: "Att förtrycka de ringa är att smäda deras skapare, ärar honom gör den som hjälper de fattiga." Efter Buttigiegs uttalande tredubblades sökningarna i Ordspråksboken på bibelsajten Bible Gateway.

Enligt en färsk undersökning understöder 55 procent av amerikanerna en höjning av minimilönen till 15 dollar i timmen.

SOFIA TORVALDS

Här ska Rijfs mi

Fundamentet, två kvarnstenar och en sten från en stengrund står redan på plats. Nästa vecka invigs minnesmärket över kyrkbyggarna Rijf i Socklot, Nykarleby.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

Många orter har rest minnesmärken över sina mest kända invånare. Vanligtvis är det författare, musiker, konstnärer, politiker eller idrottare. Nästa vecka avtäcker Socklot ett minnesmärke över sina kända invånare; kyrkbyggarsläkten Rijf.

– De blir ett minnesmärks över skickliga yrkesmän, säger **Lars Smeds**.

Han är byaforskare och har gett ut två Rijfrelaterade böcker. I dagarna utkommer hans historik över Ransvik krog, Gammelgården, som var centrum i Rijfs verksamhet i Socklot. 2009 gav han ut en krönika över släkten Rijf.

Familjen Rijf har satt sina spår i 84 kända byggnadsverk i Finland och Sverige. I det ingår allt från kyrkor, klockstaplar, prästgårdar, predikstolar till fyrbåkar och broar.

– Det är svårt att säga och räkna hur många kyrkor de varit med om att bygga. De har till exempel inte byggt Pedersöre kyrka. Men de

har byggt om den till en korskyrka och byggt klockstapeln. Thomas Rijf byggde också kyrkan i Munsala tillsammans med David Olander.

Familjen Rijf byggde också Falanders (Wasastiernas) hus i Gamla Vasa. Det är det enda huset som står kvar efter att Vasa brann. Idag är det museum.

Två generationer Rijf – Thomas (1726–1803) och sönerna Jacob (1753–1808) och Carl (1756–1801) – är ändå mest kända som kyrkbyggare. Jacobs son som också hette Carl samt svärsöner deltog också i verksamheten. En av svärsönerna är Johan Kantlin som senare var inspektör, det vill säga byggmästare eller arbetsledare, då domkyrkan i Helsingfors byggdes 1830–1852. Sannolikt var också Thomas far Carl Jöransson med i bygget av Jakobstads kyrka 1730.

– Familjen kom till Lepplax efter Stora ofreden 1721. Varifrån de kom vet vi inte, säger Smeds.

1776 köpte Thomas Ransvik krog, som stod på Tågs hemman i Socklot intill den gamla postvägen från 1400-talet. Gården hade tidigare bebotts av handelsmän, häradsskrivare och andra bemärkte personer. Som namnet antyder hade den också varit vägkrog.

– De köpte Ahlnäs hemman i byn först senare. Dit flyttade ättlingarna efter att Jacob och Carl Rijf dött 1808.

Tanken på ett minnesmärke väcktes på ett

Bakom Lars Smeds och Thomas Wikström stod Gammelgården som var centrum för kyrkbyggarne Rijfs verksamhet. Minnesmärket ska stå på fundamenten på andra sidan vägen.

Minnesmärke stå

1700-talsmynten som hittats på åkern vittnar om platsens historia.

byamöte för några år sedan. Då utsågs också en arbetsgrupp som består av sex personer med Smeds som ordförande.

Arbetsgruppen enades tidigt om att minnesmärket skulle bli tidsenligt. Det är byggt av bilade stockar, det ska få ett tjärat spåntak och det ska stå på stenar. Det är komponenter som Rijfarna använde. Det ska också föras med informationstavlor om familjen och om Gammelgården, säger **Thomas Wikström** som planerat utformningen av minnesmärket.

Det hela började som ett minnesmärke över Rijf. Men det växte till att omfatta hela gården.

Man kan inte ta det ena ur det andra. Det är en helhet. Rijfarna, häradssockenskrivaren Anders Löf som byggde den och Kilian

Malm är några kända personer som bott där. I det avseendet kan Gammelgården jämföras med prästgårdar och herrgårdar. Men Gammelgården har varit bortglömd, kanske mest på grund av att gården inte längre står kvar, säger Smeds.

Idag är platsen där Gammelgården stod en åker utan synliga spår av bebyggelse. Vad som hände huset, om det brann eller revs på 1840-talet, har Smeds inte lyckats lista ut. Stenfoten och gammalt tegel finns kvar under marken. Smeds har funnit över fyrtio 1700-talsmynt, tjugo knivar, knappar, passare samt glas- och keramikbitar och annat på åkern.

Vi vet också att ryssarna vilade upp i Socklot veckan efter slaget i Oravais den 14 september 1808. Då tog de också några knivar av Jacob Rijf, säger Smeds.

Då befann sig Jacob och sonen Carl i Stockholm för att bygga tornet på Kungsholmens kyrka. I december, bara några månader senare dog de med några dagars mellanrum. Dödsorsaken var "hetsfeber", men har det spekulerats i att de blev förgiftade av konkurrenter.

Avtäckningen av minnesmärket sker lördagen den 17 augusti klockan 14 vid t-korsningen mellan gamla landsvägen, som idag heter Åminnevägen, och Rijfs väg. Efter avtäckningen ordnas seminarium med kansler Ulrika Wolf-Knuts från Åbo Akademi som huvudtalare.

LEDARE

**JOHAN
SANDBERG**

Det viktigaste talet varje år

FRÅN KYRKORNAS och företagsamhetens förlovade land USA härstammar ett gammalt citat om att årets viktigaste tal för varje pastor är när han eller hon presenterar sin vision för församlingen.

I bästa fall är visionen inspirerad av Gud. Men om pastorn trots det misslyckas med att få församlingen med på noterna bär visionen inte den frukt som den kunde ha gjort. I värsta fall kan det leda till att medlemmarna röstar med fötterna eller att församlingen splittras.

Även om medlemmar som lämnar kyrkan är ett välbekant fenomen hos oss är vår evangelisk-lutherska kyrka inte direkt jämförbar med kyrkorna i USA. Ändå är det viktigt att ha en vision.

I **NUMMER 14/2019** skrev vi om de visioner som några kyrkoherdar i stiftet har för sina församlingar, och om biskop electus Bo-Göran Åstrands vision för stiftet. Alla hade de genomtänkta visioner och strategier som styr arbetet och som de gärna ville berätta om.

Men man kan fråga sig om ens de mest aktiva medlemmarna känner till sin församlings vision. Skulle det inte gagna hela församlingen om visionen var allmänt känd? Om medlemmarna var införstådda med visionen borde det i dessa spartider vara lättare att lägga ner en verksamhet som inte passar församlingen.

»Gud mäter inte framgång på samma sätt som vi människor.«

RISKEN, eller möjligheten, är att en uttalad och tilltalande vision leder till att folket börjar välja församling. Men det gör ju redan många. Moroten blir här att församlingarna höjer sin profil.

Det kommer också sätta ytterligare tryck på att rubba vår kyrkas heliga ko, parokialprincipen (att medlemskapet i en församling är bundet till den geografiska plats man bor på). Att den inte avskaffats tidigare har att göra med hur kyrkoskatten uppbärs. Men det är snarare ett byråkratiskt problem.

Visionen för kyrkan kan var svårformulerad, bli luddig och svårsmakbar. Ett sätt att mäta den är i antalet besökare i församlingens gudstjänster och annan verksamhet. Ju större gemenskap, desto mer blomstrande församling.

Men det är heller inte hela sanningen. Gud mäter inte framgång på samma sätt som vi människor.

Johan Sandberg är redaktör på Kyrkpressen.

Han vill gå sina egna vägar och skriva sina egna sånger. Mikael "Mickus" Nyman kör betongbil på dagarna och musicerar på kvällarna. – Man kan inte göra någon glad så länge man gråter. Det är som i flygplanen, sätt på dig syrgasmasken innan du hjälper andra.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

HAN GÅR SINA EGENA VÄGAR

Totalvikten på ekipaget ligger nära sextio ton när Mikael Nyman sakta får upp farten på Kållbyvägen i Jakobstad. Kollegan som startade före honom försvinner snabbt utom synhåll. Men kollegan har varken släp eller full last.

Vi är på väg till Korteshjärvi med en betongleverans. För fyra år sedan var han vd för ett bussbolag. Nu har han kört betongbil i snart tre år.

– Livet är för kort för att man ska syssla med sådant man inte mår bra av. Personligen jagar jag varken status, pengar eller makt. Jag behöver inte mer än att jag klarar mig. Det här jobbet mår jag bra av, säger Mikael Nyman.

Då bussbolaget såldes var han en av dem som fick gå.

– Det var naturligt. Bolaget som köpte upp oss hade ju en vd. Jag var också utbränd och sjukskriven när affären blev av. Det var en mycket tuff sits att vara vd för ett företag som ska säljas och hålla upp skenet för personalen att vi har en framtid och att det går bra.

Han sjukskrevs i maj 2015 då han slutade sova.

»Livet är för kort att syssla med sådant man inte mår bra av.«

– Jag tror jag var avtrubbad långt före det. Han har kört lastbil sedan han fick körkort. Också som vd för bussbolaget satt han helst bakom ratten.

– Jag har aldrig varit någon morgonmänniska så det bästa måttet på att jag mår bra är att jag vid behov gladeligen kan stiga upp mellan klockan tre och fyra på morgonen och ta mig till jobbet. Tidigare sov jag så länge som möjligt och varje morgon kände jag efter om det fanns någon orsak att vara hemma idag.

I lastbilshytten har han upptäckt det vackra i naturen.

– Tidigare såg jag det inte fast andra pekade på det. Nu kan jag se magiskt vackra soluppgångar. Och vinterdagar när solen plötsligt bryter fram. Varje gång jag upplever något andlöst kommer tanken att det här skulle jag aldrig fått se om jag suttit inlåst på ett kontor.

Är det för att du får vara ute och köra eller har det att göra med din lugnare livsstil?

– Både och. I ett kontor ser man inte så mycket. Något har också hänt med mig, för nu kan jag drabbas av det vackra jag inte sett tidigare.

Mickus Nyman började jobba som busschaufför 1993. Från hösten 1996 ville ledningen att han skulle börja jobba med administration.

– Från det var vägen till vd utstakad på något sätt. Jag tror ägarna planerade det.

Även om han inte längtar tillbaka till den tiden är han tacksam över den.

– Jag tror jag är lyckligare i den här situationen än om jag kört lastbil och buss hela tiden. Jag är glad att jag fick förtroendet och möjligheten att bli vd. Det var mycket i jobbet som var givande, intressant och roligt. Jag fick många bekanta runt om i landet. Men jag är osäker på om jag har de egenskaper som behövs för att vara vd för ett litet företag. Jag är för snäll.

När han började som vd höll han ett tal till personalen.

– Jag sade att om jag i något skede är tvungen att välja lojalitet mellan personalen och ägarna så måste jag välja ägarna. Jag trodde på det då. Men det var inte så lätt. Bakom lyckta dörrar kämpade jag ofta för personalen.

Ungefär samtidigt som bussbolaget såldes

Från sin utsiktsplats i lastbilshytten drabbas Mikael Nyman numera av det vackra han ser i naturen.

GNÄVÄGAR

avreglerades busstrafiken i och med den nya persontrafiklagen.

– Då var det en väldigt turbulent tid i branschen och ingen visste hur det skulle utfalla. Jag hade svårt att se möjligheterna med den nya lagen. För bolaget och personalen var det lyckligt att det kom in en ny ledning som inte satt fast i det gamla systemet. Jag tror att de nya ägarna lett företaget genom förändringarna på ett bättre sätt än vad jag skulle ha gjort.

Han tycker sig se människor som inte förstår hur man kan bli ekonom, jobba som vd och så plötsligt köra betong.

– Men för mig får de tycka vad de vill. Medan jag var vd skyltade jag aldrig med det. Det räcker för mig bara jag har hälsa och jobbet så att jag kan betala för mig. Jobbsituationen är bra. Jag vill leva och längtar bara efter att få dela livet med någon.

I Sandsund möter vi två bussar från hans förra arbetsgivare. Mickus hälsar glatt på dem.

– I sommar är det aderton år sedan jag efter mycken vända flyttade från min familj,

säger han plötsligt.

Hur kommer det sig?

– Ända sedan jag var barn har jag varit rädd för att göra någon ledsen. Därför har jag försökt vara lyhörd med vad jag tror att folk förväntar sig av mig. Därför började jag studera vid Hanken och jobba med administration. Det omfattade också min flickvän som senare blev min fru.

Pumpbilen i vilken Mickus Nyman tömmer betongen pumpar den vidare med slangar.

Han säger att han då inte hade någon klar bild av vad han ville.

– Jag offrade mig själv för det jag trodde att andra ville. Jag hoppas jag lärt mig att åtminstone inte göra det. Man kan inte göra någon glad så länge man gråter. Det är som i flygplanen, sätt på dig syrgasmasken innan du hjälper andra.

Steget att bli vd känner han ändå att han gjorde för sig själv.

– Hur går man vidare i livet om man säger nej till en sådan chans? undrar han.

Han har två söner som är 23 och 20 år gamla.

– Under åren har jag satsat på att barnen ska ha det bra. Idag har jag en bred kontakt med dem båda. Som bonus musicerar jag med den äldre sonen.

Du skriver egen musik. Vad handlar dina sånger om?

– Nu handlar de om kärlek och längtan efter den. Men det har de inte alltid gjort. Jag började skriva egna sånger efter gymnasiet. Vi

Fortsätter på följande sida. ►

hade ett band och jag var ganska radikal som ung. Sångerna var svartvita och fixerade vid hur man ska leva som kristen. Vad som är rätt och fel. I synnerhet fel – tyvärr. Senare har vi haft en strängbandsliknande ensemble. Till den har jag bland annat skrivit texter som var kritiska mot samhället och jakten på pengar.

Han var inspirerad av den svenska punkvågen och Ebba Grön, musik som han växt upp med.

– Målet med våra egna låtar har alltid varit att se på verkligheten ur ett kristet perspektiv. Men vi har också spelat hårdrocksklassiker. Också då ville vi lyfta fram det goda i texterna. Men jag medger att vi också spelade låtar bara för att vi tyckte de var bra.

Han har också gjort ett hårdrocksprojekt som finns på skiva. Då gjorde han upp med sin uppväxt.

– Jag sålde väl hela fyra exemplar av den. Det blev en dyr ekonomisk erfarenhet.

Hur ser du på Guds ledning?

– Jag litar på den. Jag ser kanske mest att han håller tillbaka när det riskerar gå fel. Jag kan inte säga att Gud lett mig till det här att köra betong, för jag upplevde det som en kamp. Det var tal om det länge, men jag förstår att det måste finnas jobb innan man anställer någon.

Det började med att en av chaufförerna till en pumpbil förlorade körkortet för en tid, eftersom han kört för fort.

– Jag började med att köra bilen och han pumpade. Det är fysiskt tungt att dra slangarna och det ska man börja med som ung.

Han ser ledningen mest som att Guds vilja ska få ske.

– Speciellt när jag började köra med släpet. Det var många sömnlösa nätter i början då

»En gång stod sju betongbilar i kö när jag kom loss.«

jag vändades över hur det ska se ut där jag ska lossa lasten och backa med släpet. Hur tar jag mig dit och därifrån.

Det har hänt att marken inte hållit under bilen. Kör man fast är det bara att vänta på assistans av en grävmaskin.

– En gång stod sju betongbilar i kö när jag kom loss.

Mickus har haft kombinationskortet sedan han var 21, men han säger att han egentligen inte kört med släp förr.

– Min mentor sade att den här riggen är den sämsta att backa av alla riggar han någonsin kört. Både dragbommen och överhänget, alltså avståndet från sista axeln till dragkroken, är korta. Men jag tycker att det därför är den bästa riggen att lära sig backa med. Ju längre överhänget är desto mindre behöver man svänga för att det ska ge utslag.

Det är inga problem att komma fram till fähusbygget i Kortessjärvi. Övriga byggmomentet består i att byggherren beställt för mycket betong. Vi får vänta medan byggarbena tillverkar nya gjutformar.

– Välkommen till betongbranschen, kommenterar Mickus lakoniskt.

Han tycker det är en intressant bransch.

– När jag började trodde jag som de flesta andra lekmän att betongen bara är en grå mas-

Pumpbilen står redo i väntan på att Mickus Nyman ska backa riggen mot den.

Vid betongstationen i Jakobstad lastas betongen som Mickus denna gång levererar till Kortessjärvi.

sa. Men det är en hel vetenskap. Jag behöver inte kunna den, men jag är intresserad av att lära mig så mycket som möjligt.

När lasten är tömd startar återfärden.

Har du fått din tro hemifrån?

– Både ja och nej. Jag har inte blivit påtvingad den trots de falska ryktena om att jag måste gå i kyrkan varje söndag.

Men i något skede gjorde du ditt val?

– Jag tror jag gjort det flera gånger. Kanske inför skriftskolan. Jag ville få reda på vad det handlar om och tron följde ganska automa-

tiskt. Det finns sannolikt många som ser mig från sidan och tycker att så där kan man inte göra som troende. Precis som också andra kristna iakttas. Man är ju bara människa med alla fel också brister.

Din pappa är präst. Har du övervägt gå i hans fotspår?

– Nej, jag har sett så pass många avigsidor med det jobbet. Människomötena är den del av prästjobbet som jag gärna skulle göra. Men jag får ju möta människor fast jag inte är präst. Det fick vi ju här också, fast han svor åt oss för att vi kom med en massa betong som han inte visste vad han skulle göra med.

BACK TO SCHOOL

FÖRBERED DIG FÖR ETT NYTT STUDIEÅR

MULTITRONIC.FI/BACKTOSCHOOL

ÖVER 100 000
Produkter på nätet

BESTÄLL ONLINE
Hämta i butiken

SAMMA PRIS
Online & i butiken

norm. 399€

349

HP 250 G7

- 15.6" Full HD 1920x1080px
- Intel Core i3 2.3 GHz, 8 GB RAM
- 256 GB SSD
- Windows 10 Home

Gaming!

189

Asus 24" VG248QZ

- 1920 x 1080 @ 144 Hz
- DVI-D, DisplayPort, HDMI
- 1 ms responstid

norm. 349€

319

Huawei P30 Lite

- 6,15" 2312 x 1080 skärm
- 24 MP AI superselfie-kamera
- 48 MP trippelkamera

norm. 1149€

949

Acer 15.6" Nitro 5

- Intel Core i5-8300H 2.3GHz
- 8 GB RAM, 1128GB SSD+HDD
- För studier och spel

norm. 1279€

1125*

MacBook Air 13" 128 GB 2019

*12% studenterabatt vid köp av Mac bärbar. Om du byter in din gamla enhet så krediterar vi dess värde plus 100€ extra. Läs mera: multitronic.fi/apple

BEGAGNADE TELEFONER FRÅN MULTITRONIC

Läs mera på multitronic.fi/outlet

Redo att användas

Varje telefon kommer i en tunn trälåda. Dessutom får du en kabel och ett SIM-ejektorverktyg.

Garanti

Vi ger 12 månaders garanti på alla telefoner vi säljer. Går den sönder, reparerar eller byter vi ut den gratis.

Säkrare än på marknaden

Vi har sålt konsumentelektronik i över 20 år och erbjuder en omfattande service.

Gratis leverans

Hämta telefonen i någon av våra butiker, eller beställ med gratis leverans.

från

269€

iPhone 7 32GB

multitronic

UPPLEV ELEKTRONIKENS
VÄRLD

WEBBUTIK
www.multitronic.fi

Multitronic butiker finns i Vasa, Jakobstad, Mariehamn, Villmanstrand och Jyväskylä.

HELENA SMEDS

Sanningen

SANNINGEN ÄR en eftertraktad, men svårdefinierbar storhet. Den som påstår sig ha sanningen krävs därför på bevis. När det gäller religiösa åskådningar – och värderingar och handlingsmönster inom andra ämnesområden – blir det emellertid svårt med bevisföringen. Då får vi nöja oss med att iaktta den praktiska tillämpningen av åskådningen eller värdeidealet för att studera utsagens hållbarhet.

Jesus har sagt att han är vägen och sanningen och livet. Eftervärlden har tagit emot uttalandet med både vördnad och förakt. Bland de Kristustroende har orden hyllats eftersom de har motsvarat troserfarenheten. Hos andra har påståendet väckt indignation – särskilt sanningsanspråket.

Den kristna kyrkan har ofta och gärna gjort anspråk på sanningsbegreppet. Enskilda grupper har med den heliga Andens ledning och välsignelse funnit Frälsarens ord vara sanna, livgivande och vägledande. Gott så, men splittring inom kyrka och församlingar har uppstått då någon har gjort anspråk på sanningsbegreppet i förhållande till sina trossyskon. I förhållande till världen utanför kyrkan har sanningsanspråken varit exkluderande.

»Splittring inom kyrka och församlingar har uppstått då någon har gjort anspråk på sanningsbegreppet i förhållande till sina trossyskon.«

FÖR ATT DEN VÄRLDSVIDA kyrkan ska vara trovärdig behöver vi som kristna alltid peka på vår Frälsare. Endast han är allt igenom sann. För att kyrkan ska uppfattas som trovärdig av omvärlden krävs att den ständigt söker sin Herres vägledning, liv och sanning. Annars riskerar kyrkan bära endast ett sken av sanningen. Då blir det svårt för alla (både utanför och inne i kyrkan) att finna sanningen som är inkarnerad i Jesus Kristus. Det är genom att själva leva i Kristus som vi som kyrka kan inkarnera sanning i vår värld, utan att göra anspråk på den.

Helena Smeds är församlingspastor i Jakobstads svenska församling. **Hon har de** senaste dagarna kommit ihåg den gamla låten "Han är Herre, Jesus är Herre". **Hennes tips** är att gå Alpha-kurs, om du ännu inte gått den.

SÖNDAG 11.8.2019, Nionde söndagen efter pingst

Söndagen ger kyrkoåret puls. Varje söndag har ett namn och ett tema som återkommer i bibeltexterna. **Den här sidan** berättar vad de närmsta två söndagarna handlar om i våra kyrkor.

Den här söndagen

handlar om att människor måste kämpa för att skilja sanning från lögn och rätt från orätt. Gud är vägen till sanningen. Temat för söndagen är **Sanning och sken**.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

5 Mos. 12:32–13:4
eller Job 28:7–16, 23–28

ANDRA LÄSNINGEN

1 Joh. 4:1–6

EVANGELIUM

Matt. 7:15–23

"Akta er för de falska profeterna, som kommer till er förklädda till får men i sitt inre är rovlystna vargar. På deras frukt skall ni känna igen dem."

Läs mera i
Matt. 7:15–23.

Psalmförslag

504: 1-3, 203, 414, 222

Psalmerna är valda av
Dag-Ulrik Almqvist.

Jesus Kristus, led mig i din sanning!

Bönen är skriven av Helena Smeds.
Följ Kyrkpressens bönetwitter
på sökordet #bönetwitter

SÖNDAG 18.8.2019, Tionde söndagen efter pingst

Söndag nästa vecka

blir vi uppmanade att på ett ansvarsfullt sätt ta hand om de gåvor vi fått av Gud. Vi ska använda de möjligheter vi får med klokhet och insikt, och utan att tumma på sanningen. Temat är **Trofast förvaltning av Guds gåvor**.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

Ordspr. 3:3–8
eller 2 Krön. 1:7–12

ANDRA LÄSNINGEN

1 Petr. 4:7–11

EVANGELIUM

Luk. 16:1–9

"Denna världens människor betar sig klokare mot sina egna än ljusets människor gör."

Läs mera i
Luk. 16:1–9.

Psalmförslag

318, 418, 467, 824

Psalmerna är valda av
Dag-Ulrik Almqvist.

Skicka era kyrkliga annonser till: annons@kyrkpressen.fi

Saknar du någon församling? Du hittar de övriga på kyrkpressen.fi

Välsignelse på skolvägen

För de nya ettorna är skolstarten en spännande tid. Församlingarna välkomnar familjerna till kyrkan för att tillsammans be Gud att ta hand om de nya skoleleverna. Välsignelse betyder att tillsammans be Gud om allt gott: trygghet, hälsa, glädje, vänner och allt som vi tycker att är viktigt.

VÄLSIGNELSE INFÖR SKOLSTARTEN

Åbo, Aurelia: ti 13.8 kl. 18.

Vasa, Trefaldighetskyrkan: ti 13.8 kl. 18.

Sundom kyrka: on 14.8 kl. 18.

Pargas kyrka: Må 12.8 kl. 18.

Malax kyrka: sö 18.8 kl. 10.

Jomala, S:t Olofs kyrka: to 22.8 kl. 18.

Pedersöre kyrka: sö 25.8 kl. 11.

Kristinestads kyrka: To 22.8 kl. 18.30.

Malax kyrka: Sö 18.8 kl. 11.

Larsmo kyrka: Sö 18.8 kl. 18.

Munsala kyrka: Må 12.8 kl. 18.

Jeppo kyrka: Må 12.8 kl. 18

Terjärv kyrka: Sö 25.8 kl. 11.

Mer information: www.tryggidinfamn.fi/valsignelse-infor-skolstart

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingsdistrikt:

Sö 11.8 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Backström, Ollila.

Må 12.8 kl. 18: Välsignelse av årets förstaklassister i Pargas kyrka, Lidén, Eklund-Pelto, Lehtonen.

On 14.8 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Lidén, Ollila.

Sö 18.8 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Lidén, Lehtonen.

On 21.8 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Lidén, Lehtonen.

Nagu kapellförsamling:

Sö 11.8 kl. 11: Högmässa i Nagu kyrka, Granström, Sundström.

Sö 18.8 kl. 11: Finskspråkig högmässa i Nagu kyrka, Granström, Ollila. – kl.14: Finskspråkig mässa i Själv kyrka, Granström, Ollila.

Korpo kapellförsamling:

Sö 11.8 kl. 18: Sommargudstjänst i St

Mikaelskapellet, Killström.

Sö 18.8 kl. 11: Högmässa i Korpo kyrka, Killström, Sundström.

Houtskär kapellförsamling:

Sö 18.8 kl. 15: Högmässa i Houtskär kyrka, Meriluoto.

Iniö kapellförsamling:

Sö 11.8 kl. 13.30: Högmässa i Iniö kyrka, Meriluoto.

Lö 17.8 kl. 13: Gudstjänst med nattvard i Aftonro, Meriluoto.

ÅBO

sö 11.8 kl 12: Högmässa, Domkyrkan.

Grahn, Lempa

ti 13.8 kl 18: Välsignelse av förstaklassister inför skolstarten, Aurelia. Wikstedt, Lempa

ons 14.8 kl 13–15: Sommarcafé, Aurelia. Öppet för alla

to 15.8 kl 17: Sommarkör för alla, Aurelia

sö 18.8 kl 12: Högmässa, Domkyrkan.

Liljeström (pred), Wikstedt (lit), Danielsson

ti 20.8:

– kl 14.30–18.30: Ungdomshålan, Aur-

ÅBO

Orgelkonsert och ”orgelguidning”

Torsdagen den 22 augusti kl 19–19.30 ordnas orgelkonsert för konfirmander och andra intresserade med Tuuli Lempa i Domkyrkan. Fritt inträde. Efter konserten är det möjligt att närmare bekanta sig med domkyrkans orgel.

elia
– kl 18: Tyst meditation, Aurelia
ons 21.8:
– kl 10-12: Familjecafé, Papinholma församlingshem
– kl 13-15: Sommarcafé, Aurelia. Öppet för alla
to 22.8:
– kl 17: Sommarkör för alla, Aurelia
– kl 19-19.30: Orgelkonsert för konfirmander och andra intresserade med Tuuli Lempa, Domkyrkan. Fritt inträde. Efter konserten är det möjligt att när-
mare bekanta sig med Domkyrkans orgel

ÅLANDS PROSTERI

HAMMARLAND

Sö 11.8 kl. 13: Veckomässa på Ham-
margården. Markus Kallatsa, Carl Micael Dan
Sö 18.8 kl. 12: Högmässa. Markus Kallatsa, Carl Micael Dan

JOMALA

Sö 11.08 kl. 11.00: Högmässa med kon-
firmation R Syrén, L Serell, E-H Hansen,
S Winé, A Karlsson-Karlsson
Fr 16.08 kl. 14.00: Musicafé Rönngår-
den E-H Hansen
Sö 18.08 kl. 13.00: Friluftsgudstjänst
hos Erikans Sune Häggblom i Björby, R
Syrén, E-H Hansen
To 22.08 kl. 18.00: Välsignelse av skol-
barn och bibelutdelning i St Olofs kyrka,
L Serell, S Winé, A Karlsson-Karlsson

MARIEHAMN

FR 09.08 kl. 12.00: Konsert i S:t Gö-
rans kyrka, "Kreutzersonaten", Tem-
perakvartetten, Cecilia Zilliacus – vio-
lin, Johan Ullén – piano.
FR 09.08 kl. 14.00: Allsång till kaffet
(sommarens sista) i S:t Görans café.
SÖ 11.08 kl. 11.00: Högmässa i S:t Gö-
rans kyrka.
TO 15.08 kl. 20.00: Konsert i S:t Gö-
rans kyrka, Karin Johansson – sopran,
Marie Johansson – piano.
SÖ 18.08 kl. 11.00: Högmässa i S:t Gö-
rans kyrka.
TO 22.08 kl. 20.00: Konsert i S:t Gö-
rans kyrka, Zaida Ponthin – violin, Ly-
dia Eriksson – cello, Martin Högstrand
– piano.
Vägkyrka S:t Görans har öppet: må-fr
kl. 10.00-18.00. Lö kl. 10.00-15.00 till
och med 17.08.
Kyrktaxi till gudstjänst: tfn 19500.

SUND-VÅRDÖ

Söndag 11.8 kl. 11.00 Högmässa i Vårdö kyrka: Outi Laukkanen, Kent Eriksson.

Sång: Erica Danielsson och Cathrin
Blomberg.
**Söndag 18.8 kl. 11.00 Gudstjänst i
Sunds kyrka:** Outi Laukkanen, John-
Adam Sjölund.

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

Sö 11.8 kl 11.00 Gudstjänst: Janne Heik-
kilä, Desere Granholm.
Sö 18.8 kl 11.00 Gudstjänst: Janne
Heikkilä, Desere Granholm.
**On 21.8 kl 19.00 Samling på Strandhyd-
dan:** Rune Fant, Guy Kronqvist, Desere
Granholm, Projektkören. Kollekt: Kare-
len Vännerna rf. för Lahdenpohja

KRISTINESTAD

kristinestadssvenskaforsamling.fi
Sön 11.8 kl. 12: Gudstjänst i Krs kyrka.
Peter Lassus, Raili Bergqvist.
Sön 11.8 kl. 15: Gudstjänst vid Salteriet i
Kilen. Gunilla Teir, Raili Bergqvist. Kyrk-
kaffe.
Sön 18.8 kl. 10: Högmässa i Lfds kyrka.
Engström, Bergqvist.
Sön 18.8 kl. 15: Högmässa i Sby kyrka.
Engström, Bergqvist.
Ons 21.8 kl. 19: Sommarsamling på
Jonnsborg. Tema: Trons kraft. Gäst
Bengt Djupsjöbacka, programledare Siv
Hellman, Anna Karin Martikainen och
Glädjedropparna deltar. Servering.
Tor 22.8 kl. 18.30: Välsignelse av för-
sta klassister i Krs kyrka. Gunilla Teir,
Stina, Jeanette. Efteråt servering i förs.
hemmet.
Tor 29.8 kl. 19: Kyrkokörerna övar i
Lappfjärds kyrka.

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi

Närpes

Sö 11.8 kl. 12: Högmässa, Olof Edsinger
pred. Bishop emeritus Erik Vikström lit.,
Lindén.
Sö 11.8 kl 13.30: Församlingslunch med
kaffe i församlingshemmet. Frivillig av-
gift för FMS:s arbete i Senegal.
Sö 11.8 kl. 14: "Ät en okänd Gud". Sam-
ling i församlingshemmet med biskop
emeritus Erik Vikström, Lindén.
Sö 11.8 kl 16: Fridskär: "Blott en dag".
Sångsamling med Göran Stenlund och
Simon Jern. Kaffe och kvällsbit.
Lö 17.8 kl. 19: Fridskär: Lördagssamling,
Bengt Djupsjöbacka, sång av Nådeho-
nen, Anna Karin Martikainen. Kaffeser-
vering.
Sö 18.8 kl. 12: Gudstjänst, Audas-Will-
man.
Sö 18.8 kl. 18: Kristen allsång vid Fa-
gerö, Allsångsgillet, Nanna Rosengård,
Anders Blomberg, talare.

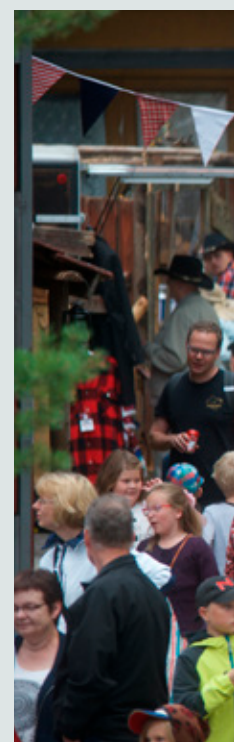
SLEF

Bluegrass gospel på Klippan

Lördagen den 17 augusti 2019 ordnas den fjärde uppla-
gan av evenemanget American Bluegrass Gospel Night
på lägerområdet Klippan i Monäs, Nykarleby.
För de musikaliska inslagen står familjebandet The Pe-
tersens (USA), Jussi Syren & The Groundbreakers, Jacob
Gospel och June. I evenemanget deltar också bland
annat träkonstnär Sixten Ahlsved, skrotkonstnär Mat-
tias Nystrand och Bubblans ponnystall.

– Vi tycker oss ha hittat ett välfungerande koncept
med såväl professionalitet som lekfullhet. Genom för-
månliga inträdesavgifter – 10 euro per person eller 20
euro per familj – hoppas vi att alla som vill delta ska ha
möjlighet till det. Kvällen avslutas med en nattvards-
mässa, säger planeringsgruppens sekreterare David
Forsblom.

American Bluegrass Gospel Night arrangeras av SLEF.

Lö 7.9 kl. 9-19.30: Inbjudan till endags-
retreat vid Frank Mangs Center. Anmä-
lan senast 23.8 tel. 050 5700653 eller
e-post silver.rose@netikka.fi. Avgift
40 € betalas kontant vid ankomsten.
Frukost, lunch, kaffe och middag ingår
i avgiften.

Övermark

Sö 18.8 kl. 10: Högmässa, Jakobsson
Pörtom
To 8.8 kl. 20: Musik i augustikvällen
i kyrkan. Sånggruppen Sufira, Saana
Staaaf.

Lö 10.8 kl. 18: Församlingsafton med
vänförsamlingen i Varbla i församlings-
hemmet.

Sö 11.8 kl. 10: Högmässa med besök
från vänförsamlingen i Varbla. Pred.
Lembit Tammsalu, Sundqvist, Varbla-
gruppen.

To 15.8 kl. 20: Musik i augustikvällen i
kyrkan. Pontus Grans, kontrabas, Vladi-
mir Reshetko, cello, Nice Noise.

On 21.8 kl. 18: Suomenkielinen ryhmä
Pirttikylän seurakuntakodissa. Sund-
qvist.

To 22.8 kl. 20: Musik i augustikvällen i
kyrkan. Pörtomkören, Simon Granlund,
sång, Lindén.

KORSHOLMS PROSTERI

BERGÖ

Sö 11.8 kl. 14: Gudstjänst, Björklund,
Kjell Lolax.
Sö 18.8 kl. 14: Högmässa, Björklund,
Brunell.

KORSHOLM

Konfirmationsmässa: sö 11.8. kl 11 i
kyrkan, Jessica Bergström-Solborg och
Susanne Westerlund.

Musik i augustikvällen: sö 11.8. kl 20.20
i kyrkan, bälgatoner – musik för ackor-
deon och orgel, Martina Brunell ackor-
deon och Mauritz Brunell orgel, andakt
Rune Lindblom.

Konfirmationsmässa: sö 18.8. kl 11 i
kyrkan, Rune Lindblom och Susanne
Westerlund.

Musik i augustikvällen: sö 18.8. kl 20.20
i kyrkan, 1200-talsmusik för festen
av Jungfru Marie födelse, Marja-Kaisa
Korkala sång, andakt Jessica Berg-
ström-Solborg.

Prosteriets pensionärsutfärd till

Alskathemmet: fr 30.8. kl 11-16.30,
bussen startar kl 10 från Kvevlax för-
samlingshem, via Smedsby försam-
lingsgård, stannar vid behov vid Norra
Korsholms skola i Karperö sedan vidare
till Alskathemmet. Anm senast 23.8. till
Hanna-Maria Hakala tel 044 356 0530.
Avgift, faktura sänds i efterhand, 10€
om man kommer med egen bil, 14€ om
man kommer med bussen.

KVEVLAX

Gudstjänst: sö 11.8 kl 10, Ruth Vester-
lund, Rodney Andrén.

Mathjälp: ti 13.8 kl 10 i Drängstugan.
Skymningsmusik: to 15.8 kl 21 i kyrkan.
Finlandssvenska fioltoner. Erik Nygård
violin, Anton Ylikallio piano. Fritt inträ-
de. Servering.

Högmässa: sö 18.8 kl 10, Fredrik Kass,
Rodney Andrén.

Mathjälp: ti 20.8 kl 10 i Drängstugan.

Pensionärsutfärd till Alskat: fredag
30.8. Anm. senast 23.8 till pastor-
skansliet, tel. 346 2300.

MALAX

Sö 11.8 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan.
Tornberg, Lax.

Sö 11.8 kl. 13: Gudstjänst i Rönholm

KURS

Äktenskapskurs för 20:e året i rad.

Också i höst ordnas i Jakobstadstrakten en äktenskapskurs, i år är det
dessutom jubileumsår, 20:e året i följd.

Höstens kurs arrangeras av Jakobstads svenska församling och Svens-
ka Folkskolans Vänner, men är öppen också för andra än Jakobstadsbor.
Kursen består av mat, parsamtal, föreläsningar av kursdragarna Boris &
Vivian Salo tillsammans med paren Tanja & Mathias Forsblom, Emilia &
Anders Holmberg samt Sara & Torbjörn Sandell. En av orsakerna till kur-
sernas popularitet torde vara att ingen gruppdiskussion förekommer.
Däremot har man varje gång möjlighet att över en kopp kaffe tala med
sin partner en halvtimme över kvällens tema. Ämnen som berörs är till
exempel kommunikation, konflikthantering, förlåtelsens kraft, livsbaga-
get, sexualitet och kärlek i praktisk handling. Kursen är ämnad
för par som levt tillsammans några år (också sambopar är välkomna).
Anmälningar och mer info via www.jakobstadssvenskaforsamling.fi.

bystuga. Kyrkkaffe. Tornberg, Lax.
SÖ 18.8 kl. 11: Familjemässa i kyrkan. Valsignelse av 1:a klassisterna. Tornberg, Lax.
SÖ 18.8 kl. 19: "Augustitoner" – konsert i kyrkan med Erica Nygård flöjt och Niels Burgmann orgel.

PETALAX

Gudstjänst: sö 11.8 kl. 11. Björklund, Nygård
Högmässa: sö 18.8 kl. 11. Björklund, Brunell.
Prosteriets utfärd till Alskat lägergård: to 29.8. Medverkande: Anders Blomberg m.fl. Anmälan senast 21.8 till pastorskansliet (050 583 7353). Meddela om specialdieter!

REPLLOT

Högmässa: Sö 4.8 kl. 10 i Replot. Ruth Vesterlund. Michael Wargh.
Friluftsgudstjänst: Sö 11.8 kl. 14 vid Granösunds fiskeläge. Göran Särs. Yngve Lithén. Servering, lotteri.
Konsert: Lö 17.8 kl. 18 i Replot kyrka. Vladimir Reshetko, cello, Pontus Grans, kontrabas.
Hela kyrkan sjunger: Sö 18.8 kl. 15 i Björkö. Peter Kankkonen, Camilla Brunell, Jukka Sandvik, Eivor & Nisse Johansson. Projektkören, Harry Kronqvist, m.fl. Servering.
Prosteriets pensionärsutfärd till Alskathemmet: Ons 28.8 kl. 11. Medv. Håkan Streng, Camilla Brunell och Michael Wargh. Pris 10 € o. Anm. senast 20.8. till pastorskansliet tel. 3520 005 eller Leif tel. 044-3520156.

SOLF

Mathjälp ikväll: to 8.8 kl 17.30–18.00 på Stundarsvägen 1 (ingång från gårds-sidan).
Gudstjänst: sö 11.8 kl 10. Göran Särs och Karolin Wargh
Mathjälp: to 15.8 kl 17.30–18.00.
Gudstjänst: sö 18.8 kl 10. Camilla Brunell (t.f. kyrkoherde i Replot församling) och Karolin Wargh.
Missionsvännernas träff på Kronvik lägergård: ons 21.8, start kl 12.30 från församlingshemmet i Solf. Ledare Barbro Wester. Anmälan senast 19.8 kl 16 till Gun-Lis Landgårds, tel 050 541 4740.
Prosteriets utfärd till Alskat lägergård: to 29.8, start 10.10 från församling-

hemmet. Utfärdens görs tillsammans med Bergö, Malax och Petalax församlingar och priset är 10 €. Anmälan till pastorskansliet, tel.nr. 06 344 0026, eller e-post solfs.forsamling@evl.fi, senast 22.8. kl 17.00.

PEDERSÖRE PROSTERI

ESSE

Sö 11.8 kl. 10: Högmässa i kyrkan, Björk, Sundelin. Textläsare Elisabet

Smeds, kyrkvårdar Ytteresse nedre. 50-årskonfirmanderna deltar.
Sö 18.8 kl. 13: Friluftsgudstjänst vid Henriksborg, Granlund, Ravall. Fiol Paula Ahlvik, Lilian Enlund, saxofon Håkan Ahlvik och Petter Eriksson. Textläsare Paula Ahlvik, kyrkvårdar Bäckby-Värnum-Humla. Ta gärna kaffekorgen med! Vid regn hålls gudstjänsten i kyrkan.
– Kl. 14: Sammankomst i Punsar bönehus.
– Kl. 19: Blockflöjtsmusik i augusti-kvällen i kyrkan, Adlercrantz blockflöjtskvartett, Rainer Holmgård. Ravall, Granlund.

JAKOBSTAD

SÖ 11.8 kl. 12.00: Gudstjänst i kyrkan, Turpeinen, Borgmästare.
SÖ 11.8 kl. 20.00: Musik i sommarkvällen i kyrkan, vokalsemblen Vox humana, Andakt, Turpeinen. Servering.
SÖ 18.8 kl. 12.00: Högmässa i kyrkan, Krokfors, Smeds, Borgmästare.
SÖ 18.8 kl. 15.00: Utesammankomst vid Pörkenäs lägergård. OBS! Ingen sammankomst i Skutnäs bönehus.
SÖ 18.8 kl. 17.00: Fokus i FC. "Förbön för den lidande kyrkan", Johan Candelin, Krokfors, Mats Sjölands lovsångsteam.
SÖ 18.8 kl. 20.00: Musik i sommarkvällen i kyrkan. Elisa Rusi-Matero, violin, Eveliina Kytömäki, cembalo. Andakt, Smeds. Servering.

Äktenskapskurs – Friskvård för parrelationen

Sju kvällar innehållande mat, korta föredrag och parsamtal. Start onsdag 18.9 kl. 18–20.45 vid Kyrkostrands församlingshem. Mer info på församlingens hemsidor eller av Boris Salo tel. 050-45689678. Anmälan senast 12.9.2019 via www.jakobstadssvenskaforsamling.fi

Alpha – Grundkurs i kristen tro

Alpha består av 10 kvällssamlingar och en weekend. Start torsdag 12.9.2019 kl. 18–20.30 i Församlingscentret. Kvällarna innehåller måltidsgemenskap, föreläsningar och samtal i grupper. Anmälan senast 28.8.2019 via www.jakobstadssvenskaforsamling.fi
 Mer info jan-gustav.bjork@evl.fi 0403 100 459 eller asa.turpeinen@evl.fi 0403 100 415.

KRONOBY

Ungdomssamling vid Sommarhemmet: Fr 9.8 kl 19.30.
Gudstjänst: Sö 11.8 kl 10 kyrkan. Wallis, Ellfolk-Lasen.
Bibelsamtal: Sö 11.8 kl 14 vid Sommarhemmet, Magnus Dahlbacka medv.
Hospitalspredikan: On 14.8 kl 19 vid Hospitalskyrkan, Wallis, Ellfolk-Lasen.
Kvinnogruppen: To 15.8 kl 18.30 vid Sommarhemmet, gäst: Linnéa Tallgård.
Ungdomsläger: Fr 16.8 – Lö 17.9.
Högmässa: Sö 18.8 kl 10 kyrkan, Wallis, Heikkilä, Ellfolk-Lasen.
Syfoeringarnas gemenskapsdag: vid Sommarhemmet on 21.8 kl 13.
Finsk samling: To 22.8 kl 18 vid Sommarhemmet, Wallis, Ellfolk-Lasen
Gudstjänst i kyrkan: Sö 25.8 kl 10, Wallis, Ellfolk-Lasen.
Sommarsamling: 25.8 kl 14.30 vid Sommarhemmet, Anders Store och Kungens ungar medv. Nedervetil och Terjärv församlingar inbjuds. (arr KU). Kaffe från kl 14.30 och därefter program. Välkomna!

LARSMO

Sö 11.8 kl. 10 Högmässa: Sjöblom, pred. Herman Mård, Wiklund, sång Evelina Sundvik. Kyrkvård: Risö, Grev.
To 15.8 kl. 14 Nattvard vid Sandlunden: Sjöblom, Forsman.
Sö 18.8 kl. 10 Högmässa: Sjöblom,

PEDERSÖRE FÖRSAMLING

Gudstjänst i Countrystil

Söndagen 11.8 kl 14 ordnar Pedersöre församling Cowboy Church i Sundby, Max Portins lada, Gästgivarvägen 67. Vi ber för bonden, skörden och traktorn och sjunger de kända psalmerna i äkta "country and western"-stil. Medverkande är Homeward Bound, Christian "Cash" Vesterqvist, Desiree Saarela-Portin och Anders Portin, andakt Dennis Svenfelt, mötesledare Hans Häggblom. Sundby byahemsförening ordnar servering. Inget inträde, kollekt. Eftersom sångerna både för och med deltagarna är på engelska är det ett ypperligt tillfälle att ta med amerikagästerna om de råkar vara i trakten.

Hela kyrkan sjunger

Söndag 18.8 kl 15–18.30 ordnas **Hela kyrkan sjunger i Björkö kyrka**. Projektkören, Eivor och Nisse Johansson, Peter Kankkonen och Jukka Sandvik medverkar. Buss ordnas från Nedervetil och avfärd sker från församlingshemmet kl 9.30. Anm. till Harry Kronqvist senast 15.8 tel. 044-0648098.

Forsman, sång Victoria Enkvist, kyrkkaffe. Kyrkvård: Litens, Holm.

- kl. 18 Välsignelse av ettorna: i kyrkan, Sjöblom, Forsman, Axell m.fl.

On 21.8 kl. 13.30 Nattvard för rörelsehämmade: i församlingshemmet, Sjöblom, Forsman.

Sommarskriftskola 2019–2020 (födda år 2005 eller tidigare): Anmälning till skriftskolan sker elektroniskt via webbformulär under tiden 19–30.8.2019. Mer information finns på församlingens hemsida: www.larsmo-forsamling.fi/kom-med/unga/skriftskola.

NEDERVETIL

SÖ 11.8 kl 10: Messu, Store, Smedjebacka.

SÖ 18.8 kl 10: Gudstjänst, Store, Martin Store.

SÖ 18.8: Hela kyrkan sjunger i Björkö kyrka. Projektkören, Eivor och Nisse Johansson, Peter Kankkonen och Jukka Sandvik. Avfärd med buss från Nedervetil förs.h kl 9.30. Anm. till Harry Kronqvist senast 15.8 tel. 044-0648098.

FR 23.8 kl 13: Andakt med HHN i pensionärshemmet, Store, Smedjebacka.

SÖ 25.8:

- kl 10: Högmässa, Store, Smedjebacka, kyrkokören. Efteråt födelsedagsfest för 70–75 åringar vid förs.h.

- kl 14.30: bjuds Nedervetil och Terjärv församlingsbor till Sommarsamling vid Sommarhemmet i Kronoby, Anders Store och Kungens ungar medv. Kaffe från kl 14.30 därefter program. (arr KU) Välkomna!

NYKARLEBY

Centrum

Sö 11.8 kl 10 Konfirmationsmäs-sa: kyrkan, Edman, Hellman, sångprogram.

Sö 18.8 kl 10 Gudstjänst: kyrkan, Sundsten, Näs.

Munsala

Sö 11.8 kl 12 Högmässa: kyrkan, Östman, Ringwall.

Må 12.8 kl 18 Välsignelseguds-tjänst: för de barn som inleder skolgången, kyrkan, Sundstén, Näs, servering.

Sö 18.8 kl 12 Gudstjänst: kyrkan, Sundstén, Hellman.

Jeppo

Sö 11.8 kl 10 Gudstjänst: kyrkan, Östman, Ringwall.

Må 12.8 kl 18 Ettornas välsig-nelse: kyrkan, Östman, Hellman.

Sö 18.8 kl 10 Högmässa: kyrkan, Östman, Hellman.

PEDERSÖRE

www.pedersoreforsamling.fi

Fr 9.8 kl 14: Andakt i Peders-heim, Eklund, Östman

Fr 9.8 kl 20: Ungdomskväll i Hällsand sommarhem, Dennis Svenfelt

Fredag–Söndag: Kållby som-marmöten i Flynnängens böne-hus

Sö 11.8: Ingen gudstjänst i kyr-kan kl 10, istället Högmässa (nattvard) med sommarmötet i Flynnängens bönehus kl 10 (Spårvägen 20, Kållby), Hägg-blom, Adorate, dir. N-O Frantz, Östman

Sö 11.8 kl 14: Cowboy Church i Sundby, Max Portins lada, Gästgivarvägen 67, Homeward Bound, Christian "Cash" Ves-terqvist, Desiree Saarela-Portin och Anders Portin, pred. Dennis Svenfelt, Häggblom, servering

Fr 16.8 kl 14: Andakt i Peders-heim, Purmo församling

Fr 16.8 kl 20: Ungdomskväll i Hällsand sommarhem, Mi

Sö 18.8 kl 10: Högmässa med nattvard i kyrkan, Häggblom, Östman, sång Marguerithe Sandstedt-Granvik, 1969-års Pedersöre midsommarkon-firmander deltar och samlas efteråt

Sö 18.8 kl 15: Sammankomst i Flynnängens bönehus, Fredrik Snellman

Sö 18.8 kl.18: Sammankomst i Kyrkostrands församlingshem, arr. Laestadianer i Jakobstads-nejden.

PURMO

TSö 11.8 kl. 10: Gudstjänst i kyr-kan, Ahlviik, Granvik.

Sö 18.8 kl. 10: Gudstjänst i kyr-kan, Ralf Salo, Johansson.

- Kl. 19: Möte i Emaus bönehus, Roger Pettersson, sång av Rolf Hjort och Ingmar Heikius, orgel Christian Heikius.

Tältcaféet är öppet: tisdagar och torsdagar kl. 13–14 i augusti.

TERJÄRV

Sö 11.8 kl 12: Gudstjänst Anders Store, Leni Granholm.

Må 12.8 kl 19: Karasamling vid Grundfors kvarn, Sture Nyholm medv.

Sö 18.8 kl 12: Högmässa, Niklas Wallis, Leni Granholm.

SÖ 25.8:

- kl 11: Familjegudstjänst, kh-den, kantorn. Välsignelse av för-

sta klassisterna. Grillfest efteråt vid förs.h.

- kl 14.30: bjuds Terjärv och Ne-dervetil församlingsbor till Som-marsamling vid Sommarhem-met i Kronoby, Anders Store och Kungens ungar medv. Kaffe från kl 14.30 därefter program. (arr KU) Välkomna!

TI 27.8 kl 13: Missionscafé Ter-järv med hemlig gäst.

WWW.KYRKPRESEN.FI

KOLUMN

ERIKA RÖNNGÅRD

Odlingskunskap

EN TID efter att jag flyttat till Helsingfors blev jag med odlingslott. Tillsammans med en eller två vänner – odlarnas antal har varierat under åren – hyr jag ungefär en ar lerjord. Om våarna sjunger koltrastarna så ivrigt att man stundvis kan glömma bort trafikbruset från Ring 1 och den kommande odlingssäsongen känns löftesrik. Nästan allt är fortfarande möjligt.

Men nu är det inte vår längre, koltrastarna har fullt upp med att mata sina ungar och sjunger inte längre lika flitigt och vi har hunnit förlora kampen mot en del av ogräset. Livet med odlingslott har lärt mig mycket om hur vitlök vill växa och vilken typ av växtföljd man ska praktisera för att tränga undan besvärliga rotagräs. Den här våren och sommaren, när tid och kraft att förverkliga odlingsdrömmarna fullt ut saknats, har jag också fått påminna mig om andra saker odlingslotten lärt mig:

»Jämför dig inte med grannarna – det kan hända att deras avstånd är kortare, att deras liv ser ut på helt andra sätt än ditt eget.«

Med flera kilometers avstånd till trädgårdslandet får man acceptera att ogrärensningen sällan hamnar högst på prioritetlistan. Jämför dig inte med grannarna – det kan hända att deras avstånd är kortare, att deras liv ser ut på helt andra sätt än ditt eget.

Det område man röjde från ogräs i fjol kommer att tas tillbaka av naturen – ogräset – i år om man inte hinner hålla efter det. Trots detta: välj dina strider.

Picknick och sällskap är a och o för arbetsglädjen. Även om det är fint att kunna turas om med bevattningen är det värt att prioritera att vara på odlingslotten samtidigt.

Det finns ett rätt sätt att göra saker på, och så finns det ganska många andra som inte är lika bra men som ändå fungerar bättre än att ge upp.

Erika Rönngård är redaktör på Kyrkpressen.

Hennes favoritplats är skogen i Centralparken i Helsingfors.

Andrum kl. 6.54

(med repris 9.10)

Fredag 9.8 Johanna Evenson, Hammarland

Måndag 12.8 Markus Linde, Sundom

Tisdag 13.8 Marika Björkgren-Thylin, Helsingfors

Onsdag 14.8 Rose-Maj Friman, Korsholm

Torsdag 15.8 Philip Hällund, Kökar

Fredag 16.8 Johanna Evenson, Hammarland

Måndag 19.8 Maria Boström, Föglö

Tisdag 20.8 Birgitta Strandberg-Rasmus,
Nykarleby (repris)

Onsdag 21.8 Anders Lindström, Ekenäs

Torsdag 22.8 Philip Hällund, Kökar

Aftonandakt kl. 19.15

Fredag 9.8 Tua Sandell, Helsingfors
(repris)

Lördag 10.8 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 11.8 Sanning och sken. Textläsare:
Alexandra Äng och Stefan Äng.

Måndag 12.8 Björn Öhman, Pargas

Tisdag 13.8 Birgitta Udd, Karis

Onsdag 14.8 Mikael Kallman, Jakobstad

Torsdag 15.8 Harry Blomberg, Kevlax

Fredag 16.8 Marika Björkgren-Thylin,
Helsingfors

Lördag 17.8 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 18.8 Trofast förvaltning av Guds
gävor. Textläsare: Maria Björnberg och
Karl Sällström

Måndag 19.8 Björn Öhman, Pargas

Tisdag 20.8 Birgitta Udd, Karis

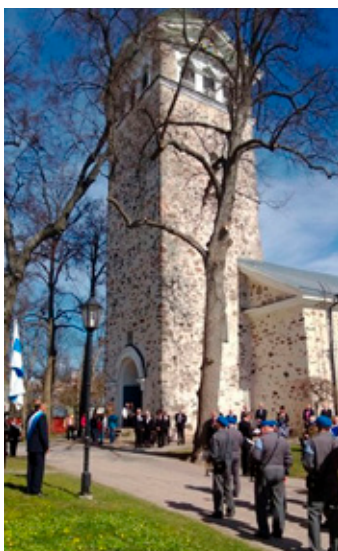
Onsdag 21.8 Anette Nyman, Purmo
(repris)

Torsdag 22.8 Harry Blomberg, Kevlax

Gudstjänst kl. 13.03

Söndag 11.8 Tvåspråkig musikgudstjänst i Ekenäs kyrka (bilden). Kammarmusikfestivalen Ekenäs sommarkonsert. Predikant och liturg: Anders Lindström. Organist och kantor: Pia Nygård. Musiker från Finländska Kammarorkestern: Anne-Marie Åström (violin), Riitta Pesola (cello) m.fl. Textläsare: Marie-Louise Saxén och Ghita Aschan. Psalmer: 120 (På berget i förklarad sken), 815 (Vi kommer för vår Gud), 371 (Kristus uppenbara för oss). Inspelat 4.8.2019.

Söndag 18.8 Kyrkans Ungdoms sommarläger i Piek-sämäki. Predikant: Hans Lindholm. Liturg: Rebecka Stråhlman. Sång och musik: Lägrets lovsångsteam, Tobias Elfving, bas, Göran Forsblom, cajon, Maria Dahlin, sång, Susanna Björkstrand, piano och sång, Johanna Hanhikoski, cello. Mässan spelades in den 27 juli 2019 i Piek-sämäki gamla kyrka.

SOMMARMÖTE I KÄLLBY

9-11.8 2019

Tema: En vila för Guds folk

FREDAG 9.8

Inledningsmöte kl. 18

Kvällsmöte kl. 20.30

Ungdomssamling kl. 23

LÖRDAG 10.8

Mötestillfällen kl. 10, 13, 14.45 och 18.45

Sångstund kl. 21

Ungdomssamling kl. 23

SÖNDAG 11.8

Mässa kl. 10

Mötestillfällen kl. 12.30, 15 och 18

Barnens sångstund kl. 13.45

Radiering på 98.0 MHz eller via www.lff.fi

VARMT VÄLKOMNA!

MANGSVECKAN 8- 11 AUGUSTI KORSETS VÄG OCH KORSETS KRAFT!

To 8.8

19.00 Kvällsmöte. Det andliga läget idag. Erik Vikström, kören Good News.

Fr 9.8

13.30 och 16.00 Apostolisk kristendom. Seminarier med Erik Vikström

19.00 Kvällsmöte. Jesus Guds offerlamm. Olof Edsinger, sång Sanna Ek.

Lö 10.8

10.30 Korsets väg-, 13.30 Korsets kraft-, 16.00 Domen -Seminarier

med O.Edsinger

19.00 Kvällsmöte. Jesus – lejonet av Juda. O.Edsinger,

sång Nanna Rosengård.

Sö 11.8

12.00 Högmässa i Närpes kyrka O.Edsinger, E.Vikström.

13.30 Lunch i församlingshemmet

14.00 Om Paulus i Athen. E.Vikström

Frank Mangs
Center

För närmare info se

www.frankmangscenar.fi

Kristinestadsvägen 884, 64240 Böle

I MIN FÖRSAMLING

Härliga dagar i Viborg

– Tänk att få uppleva Viborg, där mina föräldrar var på bröllopsresa 1935, utbrister Barbro Eklund där hon med sin man Bengt Eklund åter lunch i Runda tornet. De läste Johannes församlingsannons om resan till Viborg i Kyrkpressen och nappade genast.

Men före Runda tornet hann de 39 resenärerna som deltog i församlingens resa med ett händelsespäckt program. Resan leddes av församlingens diakonissor Barbro Ollberg och Karin Salenius, medarbetaren Patrick Sundberg, busschauffören Thomas Wikström, reseledaren Inge Liiv och den auktoriserade ryska guiden Tatjana Shumilna.

Torgils Knutsson grundade Viborg 1293. Under slutet av 1600-talet var Viborg en viktig stad tack vare läget nära det svenska stormaktsväldets

östgräns och en blomstrande handel. Vid freden i Nystad 1721 tillföll staden Ryssland. År 1811 blev Viborg residensstad i Viborgs län och en del av sturfurstendömet Finland. Vid Parisfreden 1947 tillföll Viborg Sovjetunionen.

Viborg var under sturfurstendömet tid en kosmopolitisk stad med en befolkning som talade tyska, svenska, ryska och finska, alla med egna skolor och institutioner. De svenskspråkiga hade stort inflytande på 1800-talet, men fick senare ge vika för den finskspråkiga dominansen. Befolkningsantalet i dagens Viborg är ca 80 000 personer. (År 1939 var Viborg Finlands andra stad med en befolkning på 72 680 personer.)

Under guidningen gjorde gruppen ett uppehåll vid den sorgliga synen av Gamla domkyrkan från 1400-talet, som

efter bombningarna i februari 1940 är i ett förnedrigt tillstånd.

Gruppen från Johannes församling besökte också den berömda parken Monrepos. Sedan 2017 restaureras parken på 160 hektar med bidrag från ryska staten och Världsbanken. Följande sevärdhet var Petri-Pauli kyrka vid Paradplanen, invigd år 1799. Kyrkoherden Vladimir Dorodnij berättade att kyrkan i början av 1990-talet överlämnades till stadens lutherska församling och att den nu hör till den ingermanländska kyrkan i Ryssland. Han återknöt till den sista gudstjänsten under den finländska eran i juni 1944. Mångas ögon tårades när gruppen från Johannes församling stämde in i psalmen "Herrens nåd är var morgon ny".

BENITA AHLNÄS

Här börjar äventyret. Från vänster reseledaren Inge Liiv, diakonissorna Barbro Ollberg och Karin Salenius, busschauffören Thomas Wikström och ryska guiden Tatjana Shumilna.
FOTO: BENITA AHLNÄS

Förluster och motgångar tvingar oss till förändring, skriver Tommy Hellsten i sin nya bok. Hans egen sorg och hans sår har gjort att han inte haft något annat alternativ än att överlåta sitt liv till Gud.

TEXT OCH FOTO: **SOPIA TORVALDS**

SÖKER SKATTEN I ÅKERN

I september kommer terapeuten, författaren och föreläsaren Tommy Hellstens färsk bok: *Enää en pelkää. Kirja rakkaudesta* (Ungefär: Jag är inte rädd längre. En bok om kärlek). Den handlar om att leva i tillit och överlåtelse, släppa kontrollen och lita på att också det onda och hemska som drabbar oss kan leda till något som är gott.

Du skriver att vi får de motgångar vi behöver. Det känns hårt.

– Man kan kanske närma sig det från ett lite annat håll. Vi kan förhålla oss till det som drabbar oss på olika sätt. Väljer vi att stå emot det, inte acceptera, blir vi lätt bittra och lär oss inget. Men vi kan också acceptera det som hänt och lyssna på det. Vad vill det lära oss?

Tror du att alla kan lära sig något av alla förluster?

– Det är farligt att generalisera, för folk utsätts för så fruktansvärda saker. Men det är ett faktum att människor som upplevt stora förluster och omvälvningar ofta efteråt – efter att det gått en viss tid – kan säga att det var bra att det gick som det gick. Jag tror att du kan lära dig att tänka så redan inför eller mitt inne i en förlust. Du är inte så rädd för smärta om du anar en kärleksfull avsikt i den. Kanske det är det Paulus menar när han i Romarbrevet 8:28 skriver att Gud hjälper dem som älskar honom på alla sätt att nå det goda. När vi lever under Gud, i överlåtelse, kan vi räkna med att vårt liv planeras.

När du tänker på din egen syn på Guds kärlek och det lidande du utsätts för, kan du säga att den förändrats om du jämför med hur det var för tjugo år sedan eller tio år sedan?

– Ja. Det är skillnad nästan från dag till dag. När jag lever i överlåtelse – och jag menar inte att jag gör det perfekt, men jag strävar efter det – då undervisas jag hela tiden. Allt an-

vänds till att få mig att fatta något på ett nytt sätt. Jag lever i en medveten Gudskontakt hela tiden. Det betyder att jag iakttar allting som en del av en meningsfull helhet. Så jag följer med: när kommer nästa bit, när kommer nästa? Det blir ett pussel.

Ser du på det pusslet med förväntan eller med bävan?

– Både och. Mindre med bävan nu, eftersom jag bävat så mycket. Jag har varit med om så många svåra saker. Min hustrus död för två år sedan var det svåraste, men det senaste var vårt hus, som fick en jättestor skada två år efter att vi flyttade in. Jag orkar inte jaga upp mig över det mer. Jag ser hur det löses. Jag lever mer och mer i en nyfikenhet över hur det ska lösas. Det är vad det är.

Kanske vi inte ska avundas personer som vi känner kommit lätt undan i livet?

– Vi ska inte överhuvudtaget jämföra oss med andra. Vi förstår oss ändå inte på andras livsvillkor och på vad de ska lära sig, och vilken belastning de har. Var och en får ändå sin del. Och om det finns någon som kommer lätt undan – fint! Jag råkar inte höra till den gruppen.

Din bok heter "Enää en pelkää", jag är inte rädd längre. Handlar det om att försonas med tanken att livet är fullt av förluster?

– Det handlar om att leva i överlåtelse, i miraklet, i det oförklarliga. Upplevelsen av att varaaturen. "Don't worry, nothing is under control."

Och vad är miraklet?

– Det som vi inte kan se, ta på, höra, det är lika verkligt och verkligare än det som vi ser och känner. Via våra sinnen är vi så förankrade i den här verkligheten att det är svårt att tänka att det här bara är ett hölje. Det är ett stort steg att komma fram till att livets viktigaste syfte är att ta reda på vad som finns där bakom. Jesus berättade om den som hittade

en skatt i sin åker och sålde allt. Man skulle tycka att ingen borde göra något annat här på jorden än söka efter den skatten. Men så är det ju inte. Vad kan det bero på, att man inte gör det? Man försöker hitta sin innersta längtan i det man kan ta på, här. Och hittar kanske något, fören stund. Men sen fortsätter jakten, för du kan aldrig få tillräckligt av det du inte behöver. Och om du börjar orientera dig mot miraklet måste du göra det långsamt och tålmodigt, för det är inget man gör med vänster hand. Om det inte är det viktigaste i ditt liv satsar du inte tillräckligt. Och satsar du inte tillräckligt kommer du aldrig att hitta något. Den som söker, den finner. Det är allt sagt där, i Bibeln.

Din bok är också en bok om kärlek. Vad menar du med kärlek?

– Kärleken är inget mindre än verklighetens

»Ingen förändras om det inte blir för smärtsamt att inte förändras.«

grund. Verkligheten är kärleksfull. Och när du söker kärleken söker du sanningen och tvärtom. Om jag ställer frågan ”vad är sanningen om mig?” kommer svaret oftast inte som en plötslig insikt utan som en process. Du lär dig något om vem du är genom att lära dig vem du inte är, genom att upptäcka alla dina överlevnadsstrategier, dem som du har skapat för att överleva: prestation, snällhet, osynlighet. Men du misslyckas hela tiden för att du inte är dina strategier. Du är den som stiger ut ur dessa strategier och iakttar dem utifrån. Så det handlar om medvetenhet. Vi människor har en förmåga att identifiera verkligheten så fort vi stiger in i den. Men om vi lever i överkligheten och inte har kontakt med vårt sanna jag ställer vi oss ofta frågan: Vem är jag egentligen? Vad är mitt livs mening? Då är vi inte där vi borde vara. Frågorna är ett symptom på att vi inte är där. Så när jag talar om sanning talar jag inte om en filosofisk sanning utan mer om en psykologisk.

Du skriver att det är vårt ego som hindrar oss från att leva i sanning. Vad är vårt ego?
– Det är svårt att få ett grepp om vad vårt ego är eftersom vi är så vana vid det. ”If you want

to know what water is, don’t ask the fish.” Det är svårt att se det som man lever mitt i. Egot är något med vars hjälp vi tar kontroll över våra liv, något som behövs för att vi blivit utsatta för rädsla och otrygghet, för att vi inte fått den kärlek vi skulle ha behövt.

Det gäller kanske nästan oss alla?

– Jo. Men ju otryggare du varit och ju mindre du haft möjlighet att vara ett tillitsfullt barn, desto mer är du hänvisad till ditt ego, till dina strategier. I egot finns en inre, inbyggd motvilja mot att se vad man sysslar med. Så ett av de första hindren när man ska bli medveten om sitt ego är att man märker att man inte vill bli medveten om det. Man upplever det som en förödmjukelse eller förlust. Man vill inte ta det till sig. Därför behövs lidande och smärta. Det måste bli outhärdligt att stanna kvar i det gamla. Ingen förändras om det inte blir för smärtsamt att inte förändras.

Men egot ramlar väl inte av på en gång, utan i bitar?

– Ja, och därför behöver vi överlåtelse. Vi kan överlåta livet i Guds händer varje dag, varje stund. Varje stund kan vi bli medvetna om vår

Tommy Hellsten skriver om att överlämna livskontrollen och känna att man är buren.

överlägsenhet, vår självömkan, vår högfärd, vår bitterhet, vår avundsjuka. Varjestund finns det möjlighet att identifiera de här dragen i egot och stiga ut ur dem. Ofta har vi skapat en trygghet genom den här kontrollen. I och med att vi stiger ut ur egot möts vi av otryggheten som finns där under, den som i början gjorde att vi måste skapa våra strategier. Det märkliga är att egot hindrar oss från att vara närvarande i stunden, eftersom egot kontrollerar allt. Så det första som krävs för att leva här och nu är mod att förlora kontrollen och vara sårbar och maktlös och hjälplös. Kontroll har vi i själva verket aldrig haft. Den är en chimär.

Har du känt att det finns ett livsområde där du har svårt att släppa kontrollen?

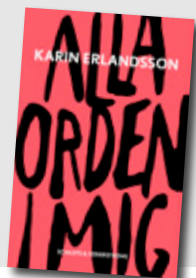
– Ja, det finns många sådana områden. Jag har en djupt liggande otrygghetsproblematik som kommer från min barndom och ligger så djupt i min struktur att jag dagligen kämpar med frågor som ”Är jag buren? Är jag trygg? Är allt bra? Är jag älskad?”. Jag är så skör och sårbar att jag inte klarar mig ensam, jag har inget att ta till. Jag måste be och söka mig till Gud. Jag måste söka skatten i åkern.

Om skrivandets möda och ljuvlighet

RECENSION

BOK
ALLA ORDEN I MIG

Författare: Karin Erlandsson
Förlag: Schildts & Söderströms 2019

När jag läser *Alla orden i mig* önskar jag ofta att jag var med i ett debattprogram, typ Slaget efter tolv. Där skulle jag och **Karin Erlandsson** sitta och debattera skrivande, och vi skulle vara av alldeles olika åsikt. Men det skulle bli en otroligt bra och intressant och vänlig diskussion, full av utrop som: "Nej, det menar du inte! Så där är det inte för mig! Ja men här måste jag ge dig rätt!"

När Karin Erlandsson skriver om att skriva kanske hon inte ens försöker skriva en handbok utan helt enkelt en livsbok. Hon skriver om handböcker hon läst och om hur irriterad hon blivit över dem, och då förstår hon givetvis hur irriterade andra kommer att bli över hennes.

Här finns sådant som provocerar mig oerhört. Jag har skrivit några böcker själv och jag skulle inte drömma om att skriva i den takt hon gör. Jag skulle inte klara av att skriva en bok på det sättet: som ett anfall av diarré, någonting som sedan ska förtätas och slipas fritt från slagprodukter.

När Karin Erlandsson skriver om att skriva verkar hon påstå att det är roligt, det bästa som finns, men särskilt i dagboksdelen av *Alla orden i mig* är det inte roligt alls: det är plåga, ett straff, en mani, en sjukdom.

Men det är intressant. Det är kanske inte särskilt uppmuntrande för den som drömmer om att bli författare, men det är bart och ärligt och rätt och ibland till och med skämmigt.

Mest irriterad blir jag när hon får det svårt att låta lätt. Det finns människor (som jag) som hatar kvitton och siffror och moms-bokföring så mycket att de ibland låter någon dra av 60 procent i skatt helt enkelt för att de bokstavligen inte klarar av att leta rätt på sitt skattekort. Att månads-handla för att på det viset få mer tid (och pengar) för skrivandet är för mig lika främmande som att bli astronaut. Medan jag läser kastas jag mellan känslor av avund, ilska och förståelse.

Den här boken bärs upp av sin oerhörda ärlighet. Ta bara en sådan sak som

Karin Erlandsson skriver om skrivandets smärta, tvång och njutning. FOTO: CATA PORTIN

att Karin Erlandsson skriver om sina inkomster i rena siffror. Till och med när man inte tycker om Karin Erlandsson tycker man om henne för att hon inte väjer för sanningen ens när den är obekväm.

Bokens första del är en samling essäer som illustreras av bokens andra del,

en samling dagboksanteckningar. Först känns uppdelningen konstig – när jag läser dagböckerna saknar jag essäernas täthet och vill bara ha essä – men när jag vänjer mig bärs dagboksanteckningarna upp av sin egen vardaglighet. Ingenstans blir skrivandets smärta så tydlig som i vardagen.

Det här är en bok för alla som skriver. Den handlar om längtan och kamp och om att skriva i lycklig dimma. Den handlar om att bli matad och svulten av ofentligheten. Den handlar om priset man betalar och om varför det ändå är värt det.

SOFIA TORVALDS

Andakt med sand mellan tårna

Sommaren är en älskad årstid, och de många förväntningarnas tid. Andaktsboken *Att vakna upp till liv* – författad av ett nätverk av elva svenska kvinnliga teologer – rymmer fyrtio korta texter på teman som naturens skönhet och klimatet, vila och rörelse, tillväxt och mognad, vemod och hopp.

Vad gör en text till en andakt? Till formen påminner många av texterna i den här boken ganska mycket om personliga kolumner; en observation eller en händelse, följd av reflektion, följd av en avslutande poäng. Kanske blir

RECENSION

BOK
ATT VAKNA UPP TILL LIV –
EN ANDAKTSBOK FÖR SOMMARTID

Författare: Eleonore Gustafsson & Åsa Molin (red.)
Förlag: Libris

det en andakt när poängen har något med Gud att göra. Det märks att de är skrivna av olika människor, med olika bakgrund och livssituation. Det finns bredd i innehåll, teman, stil och språk – men när jag läser flera texter på raken upplever jag ändå ett

visst mått av upprepning i tematiken.

En del texter är vardagsnära och praktiska – här finns de klassiskt somriga bilderna av skolavslutningar, sommarängar (och lite badstrandsångest). Andra har lite mer av det abstrakta och djuplo-

dande, de rör vid liv och död. På samma sätt är det med stilen: i en del texter är språket flytande och poetiskt, i andra mer jordnära och rakt på sak.

Helheten är ändå mera vardag och igenkänning än teologiskt grubbel. Det blir en blandning som smakar blomstertid och sand mellan tårna, med den kant av vemod som kommer när midsommarblomstren vissnar och säden mognar.

Andakterna är korta, de går att läsa och begrunda på fem minuter. Det rimmar med tanken om att det här är en bok ska passa i hängmattan, på

bussen och i strandväskan. Varje andakt åtföljs av en bön, som sammanfattar kärna av det skribenten velat säga. Ibland får läsaren en konkret övning: plocka två blommor, känn vinden mot ansiktet, stanna upp och andas.

Många av texterna är trevliga, som en kanelbulle och kaffe på terrassen, eller ett kallt glas saft en varm sommardag. Några griper tag i en, som en brinnande solnedgång över vattnet, och skapar ett eget stilla rum i tiden.

EMELIE WIKBLAD

Ett missionärsöde i Estland

Lars Johan Österblom, en för mig helt okänd person, har tillägnats en bok som omvärderar hans verksamhet på Ormsö i Estland under åren 1873-1887.

Österblom (1837-1932) kom till Ormsö som lärare och missionär bland estlandssvenskarna, utsänd av Evangeliska Fosterlandsstiftelsen EFS, en väckelserörelse inom den svenska kyrkan.

Medan Österblom var verksam på ön kom han ihop sig med den lokala lutherska kyrkoherdarna som förgäves försökte få honom hemsänd. Författaren, teologie doktor Leif Carlsson, ser Österbloms kritik av prästerskapets alkoholvanor som en av orsakerna till konflikten.

Men EFS såg inga orsaker att avsätta Österblom. De fann inga problem under de två visitations som gjordes. Österblom skötte sitt jobb, han var omtyckt bland öborna och hade hjälpt dem till bättre livsförhållanden. Det var väckelse och krogarna tvingades stänga när folket slutade dricka. Och framför allt: han predikande inte Paul

RECENSION

BOOK

KALLAD OCH AVSATT.

Författare: Leif Carlsson

Förlag: Marcus Förlag

Petter Waldenströms lärar .

Waldenström var lärare och präst som var förkunnade en försöningslära som inte överensstämde med den svenska kyrkans och EFS. Konflikten ledde så småningom till en splittring och att Svenska Missionsförbundet bildades.

Österblom blev slutligen utvisad av myndigheterna 1887. Men det var inte de estlandssvenska kyrkoherdarna som lyckades åstadkomma det utan den ortodoxa kyrkan. Mot löften om skattelättnader konverterade flera Ormsöbor till ortodoxin och undertecknade samtidigt ett brev, medvetet eller omedvetet, som kom med beskyllningar mot Österblom.

Efter hemkomsten till Sverige fortsatte Österblom predika. I december samma år han kom hem avskedade EFS

honom – för att han spred Waldenströms lärar.

Anledningen till att Carlsson omvärderar Österblom är att han under ännu så sent så sent som 2015 kritiserats av historiker som en egoistisk kulturförstörare. Carlsson bemöter mycket av kritiken trovärdigt med källhänvisningar som han finner att kritikererna ofta saknar. Helt okritisk är Carlsson heller inte.

För den oinsatte kan sidorna där Carlsson bemöter den nutida kritiken upplevas lite långtråkiga. Trots det är boken en intressant skildring av estlandssvenskarna, missionen och om den svenska kyrkans utmaningar på 1800-talet.

S:t Olofs kyrka på Ormsö firade för övrigt 800 årsjubileum i slutet av juli i år.

JOHAN SANDBERG

Inbjudan till privat arkiv

Märta Tikkanens senaste bok *Måste försöka skri-* har undertiteln En brevbibliografi – en sammanfattning av innehållet men också en vägledning till läsaren om hur boken ska läsas. Tikkanen har sedan 1970-respektive 1980-talet brevväxlat med författarna Åsa Moberg och Birgitta Stenberg. Det är dessa brev som hon själv skrivit som utgör *Måste försöka skri-*.

Det här är ett annorlunda sätt att skapa en biografi: Tikkanen bjuder in läsarna till sitt privata arkiv, serverarett mycket brett perspektiv och låter läsaren dra sina egna slutsatser. Det ska förstås sägas att breven inte täcker in tidsperioden 1970-tal till ootalt helt och hållet (det uppstår ibland luckor på flera år) och att en del av innehållet i dem redigerats bort, antagligen för att skydda inblandade personers privatliv.

Även om vi inte får läsa de andra halvorna av brevväxlingen och en del detaljer därmed förblir dunkla är

RECENSION

BOOK

MÅSTE FÖRSÖKA SKRI-

Författare: Märta Tikkanen

Förlag: Schildts & Söderströms 2019

Måste försöka skri- intressant läsning, i synnerhet för den som är bekant med Tikkanens tidigare utgivning. Här kan man följa böckernas tillkomst – från slit med manus och inlämning till reaktioner på recensionerna. Tikkanen vakar över sina verk som en hök, men sliter också decennium efter decennium för kvinnors rättigheter och för det svenska språket. Det finns onekligen en charm i att läsa om hur det var då i stället för att enbart läsa om hur hon ser på det förgångna ur dagens perspektiv. För att hjälpa lä-

saren ingår ett personregister i slutet av boken. Tyvärr är registret så pass ofullständigt att det småningom frustrerar mer än det hjälper.

Brevbiografingen är en bild av en kvinna som kämpat både för sitt författarskap och för sin familj och av vänskap och brevväxling som varit ett stöd och ett livsviktigt andningshål. Breven är väl skrivna och Tikkanen bevisar om och om igen att hennes stilkänsla finns med från början och inte enbart kommer fram efter omsorgsfull redigering.

ERIKA RÖNNGÅRD

»Det här är ett annorlunda sätt att skapa en biografi.«

KOLUMN

EMELIE WIKBLAD

Ser du vad du har?

FÖR ATT TA MIG FRAM TILL ytterdörren tvingas jag stiga över en kasse kläder och försiktigt navigera mellan två torn med lådor. Varifrån kommer alla dessa saker? Och hur kommer det sig att det mesta känns värt att spara och skräpet bara fyller en sopsäck (medan ytterjackorna fyller två)?

När det känns som att allt måste vara nerpackat och utburet – tallrikar och kaffekokare, böcker och högtalare – då dyker alla de där sakerna som jag inte annars ser upp. Där hänger en uppsättning tygkassar på en krok i köket, spegeln i hallen tillhör också oss, under lådorna har ett antal mattor gömt sig, och just det, sovrumsgardinerna (har vi någonsin tvättat dem?).

»Hur mycket hänger där som ett duschdraperi, fullständigt självklart och obemärkt, till det plötsligt inte längre finns?«

Efter att möblerna skruvats ihop och vi äntligen får vila värkande fötter finns det tid för reflektioner över mängden med saker vi släpat med oss.

Det här är inte ett ode till minimalismen – även om det känns skönt att skänka bort några påsar kläder som inte längre kommer till användning. Det mesta som fyller lådorna är saker vi använder (även om en liten del faller i kategorin "det kan ju vara bra att ha").

Hur många föremål använder jag under en vanlig dag? Till jobbet kan jag bära på minst ett tjugotal (om jag räknar kläderna jag har på mig, men inte varje nyckel på nyckelknippan) – och det är troligen räknat i underkant. Det mesta är saker jag tar för givet.

Hur mycket ser jag av allt det jag äger och använder? Och hur mycket hänger där som ett duschdraperi, fullständigt självklart och obemärkt, tills det plötsligt inte längre finns?

I ROMANEN JAG LÄSER på metron (och ibland i rulltrapporna på väg upp från metron) har en katastrofal influensapandemi slagit ut jordens civilisationer. Ett av kapitlen är en lång, men ofullständig lista på de saker som gått förlorade: inga fler filmer (efter den första tiden då det ännu finns bränsle att driva generatorer med), ingen antibiotika, ingen elektronisk musik, ingen elektricitet överhuvudtaget. Inga motordrivna fordon, inga städer eller länder, inget internet, inga sociala medier.

Vardagliga saker, självklara saker. Jag slår igen boken för att stiga av rulltrappan och tänker på hur mycket vi har som vi inte ens lägger märke till. Emelie Wikblad är redaktör.

AICH- INGER- ÖSTER- RIKISK FÖRFATTARE	↓	LUFT- SPRÅNG	↙	FOTBOLLS- SPELARE	VAR TYST	→	DÄR FINNS HUSET PÅ BILDEN	→	SAMMAN- KOMSTER	GORILLA			DEN ÄR HAL- SILVER		NARIE		MOD
b				ELEGANS LÄRA OCH GUDANAS UPPKOMST						ANVÄND I KÖKET	FINSKT FLICK- NAMN	FINSKT POJKNAMN SMUTSIG					HAMMAR- SKJÖLD
OHÖVLIG SVAR- MOD SUGGA							TON ÄR VÄL MATROS			DIMMA GÄLL				HERR- STÄMMA		PRO- NOMEN RHODE ISLAND	
b							ÄR SLITEN OCH SMUTSIG						ANSIKTS- VATTEN				
							AMERI- KAN VACKER						ÄR DE SOM ÄR ÖVER- ENS I ALLA FALL (KOR)				
p																RADER	INFÖR- SEL FRÅN UT- LANDET
FÖR- HANDS- RÄTT																	
NAGEL		GUL, RÖD OCH DÖD LÄKARE Kol 4:14			HUGGA I SKOGEN PROFLET 2 Mån 13:22							FÖRST OCH SIST I GRÖ- KISKAN HAR BOK I BIBELN			SKÖRDE- VERKTYG ANNA ISAACSON		
b				KNIXA PRATA			ÄGARS HUSTRUS BRED PÅ BARO				JOSEFS SON I MOS 48:1 GYTTJA						ORT I SVERIGE
"DÄR UPPE ÄR ...GUD" 5 Mos 33:27								BEREST HOLGERS SON TIDEVARV					BALT	"NÄRA			
				DOKTOR SER MAN PÅ			AV- SIKTIG TVÅ								"NOA, DANIEL OCH ..." Hes 14:20 RENT ALM		
p																DEBORAH	
VÖRDA ALVAR							TORR- VED				STÄPLAT RUND- VIRKE						
TRÄL					KAPITEL I KORANEN					GRÖN PÅ GRÖN				BRYG- GÅRE			

Bland de rätta lösningarna belönades följande med ett bokpris som kommer på posten. Vi gratulerar: **Carita Sjöberg**, Kimito, **Marita Hästbacka**, Jakobstad och **Berndt Schauman**, Ekenäs.

Sänd in din krysslösning senast tisdagen den 27 augusti 2019 till: Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet "Augustikrysset". De tre först öppnade rätta lösningarna belönas med bokpris. Bibelcitaten i krysset är enligt Bibel 2000. Lycka till!

.....

.....

.....

.....

.....

[illegible]

Vi betjänar er
på svenska!

Spasemester 149 €/2 dygn/pers.

Inkvartering i dubbelrum, 2 x frukostbuffé, 2 x lunch eller middag från buffébord, fri tillgång till spabadet och gymmet samt inträde till dansrestaurang. Gäller till 31.8.2019.

Semestervecka 295 €/5 dygn/pers.

Inkvartering i dubbelrum, 5 x frukostbuffé, 5 x lunch eller middag från buffébord, fri tillgång till spabadet och gymmet samt inträde till dansrestaurang.

HÄRMÄ SPA

Vaasantie 22, Ylihärnä
Tfn (06) 483 1600
www.harmaspa.fi

TRELLEBORG TÄTNINGAR
för dörrar – fönster...

GUMMI-JÄRVINEN AB

Remmar, remskivor, alargar, O-ringar, stefa-tätningar, mannhjul, lyftbälten, tejp.
Tegelbruksgatan 47, 65100 Vasa, 06-317 4044, 317 2629, fax 06-312 6288

www.gummi-jarvinen.com

Köpes antikviteter

i hela svenska Österbotten

- 1700-1800-tals möbler oberoende av skick
- Arabiaporlin, glasföremål från Berga, Sandnäs o. Grönvik
- Övrigt antikt lösöre, hela dödsbon och privata museér

Köp- och försäljning Raul Pohjonen

Idrottsg. 19, Gamlakarleby. Svar på svenska 06-831 3137, 044-913 8284

Kontant betalning
Varorna
avhämtas.

NOCTURNE
BEGRAVNINGSBYRÅ

Ekonomiegatan 1
AX-221 00 MARIEHAMN
info@nocturne.ax
www.nocturne.ax

Omtanke. Omsorg. 24 timmar. +358 18 192 07

Oy Majatalo Box Vårdshuset Ab

- Ekologinen majatalo
- Kahvila ja kokouspalvelut

- Ekologiskt vårdshus
- Café och mötestjänster

TERVETULOA!

www.majatalobox.fi

VÄLKOMMEN!

Spjutsundintie 103 Spjutsundsvägen
01190 Box (Sipoo, Sibbo), ☎ 050 592 4255

Ta kontakt:
Med dina frågor
el boka tid för gratis 30 min
konsultering el anmäl dig nu.

CoachCompanion
We change the world

Coaching för dig

- Kurser
- Internationella utbildningar
Ledarskap, Idrott, Skol, Hälsocoach
med diplomering och certifiering (ICF)
- Individuell coaching
(karriär, ledarskap, motivation,
självförtroende, stress, förändring)
- Parcoaching
(hitta tid för och med varandra, glädje i
vardagen)
- Ledarskap
- Teambuilding, Kick Offs
- Organisationsutveckling
- Konfliktthantering
(Lös, förebygga och förtä konflikter)

info@coachcompanion.fi - www.positivesolutions.fi - 045 847 0443

STENHUGGERI LEVANDER

- nya gravstenar
- gravering
- borttagning av gravsten
- återmontering av gravsten
- förgyllning/försilvring
- rätning
- slipning

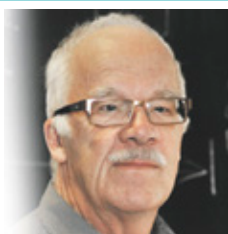
EN MINNESVÅRD VISAR
VÖRDNAD OCH VÄRDIGHET
Rönnebackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel.09 387 6284

NÅ 80 000
HUSHÅLL I
SVENSKFINLAND
MED EN ANNONSI!

KP
KYRKPRESSEN

BOKNINGAR:
040-8316545

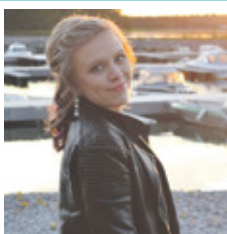
www.kyrkpressen.fi

ANTIOXIDANTER

- Per-Arne Öckerman
- 11.9. kl 18.30-20.00

Antioxidanternas positiva
effektivt mot inflamma-
tioner, cancer och andra
kroniska sjukdomar.

ATT LEVA MED OCH TILLFRISKNA FRÅN PANIKÅNGEST

- Nanette Westergård-Sjölund
 - 17.9. kl 18.30-20.00
- Nanette berättar om livet
med panikångest och hur hon
återhämtat sig från åren av
psykisk ohälsa.

GLUTENFRITT – VAD ÄR GREJEN?

- Margareta Elding-Pontén
- 18.9 kl 18:30-20:30

En föreläsning om celiaki,
glutenfri kost och trenden
glutenfritt.

SOUL UP AND BE REAL

- Pamela Hansson
- 2.10 kl 18:30-19:45

Livet är så mycket mer än att
följa strömmen, en kväll om
att hitta sin egen väg.

VILJAN ATT VINNA!

- Peter "Foppa" Forsberg
- 2.10 kl 18:30-19:45

För första gången i Finland,
unik föreläsning med Peter
"Foppa" Forsberg! Om de
små marginalerna som gör
en till en vinnare.

HEMLIGHETEN ATT MÅ BRA PÅ ÄLDRE DAGAR

- Christoph Treier
- 9.10 kl 12.15-13.00

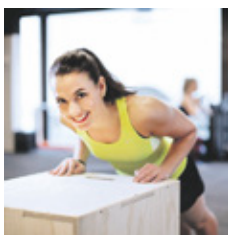
Det finns fördelar med alla
åldrar – det gäller bara att
få upp ögonen för dem. Allt
handlar om vilken inställning
du har.

MISSBRUKET BAKOM RIDÅN

- David Björkström
- 9.10 kl 18.30-20.30

Denna kväll tar Davis med dig
på resan genom mitt liv,
genom det bittra och det
vackra, för att ge en förståelse
för missbruket bakom ridån.

VÄGEN TILL EN SYMPTOMFRI MAGE OCH ETT LÄTTARE SINNE

- Karolina Teir
- 10.10 kl 18.30-20.00

Karolina berättar sin historia
för att förhoppningsvis hjälpa
och inspirera andra att hitta
tillbaka till ett liv med färre
symptom och flera skratt.

SÅ BYGGER DU DITT PERSONLIGA VARUMÄRKE

- Michaela Finne & Sarah Väre
- 16.10. kl 9 kl 18:30-21:00

Om hur du bygger ditt
personliga varumärke och
maxar dina sociala medier för
just din bransch.

RESET

- Christoph Treier
- 23.10 kl 18:30-20:00

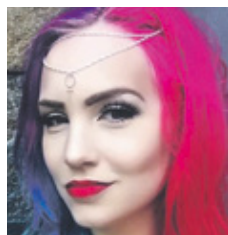
Tänk om det vore möjligt
att börja om sitt liv? Bara
trycka på RESET och göra
om allt från början, fast med
kunskapen och vetskapen
man har nu.

LÄNGTANS GRÖNA RUM

- Maria Sjöblom
- 6.11 kl 18:30-20:00

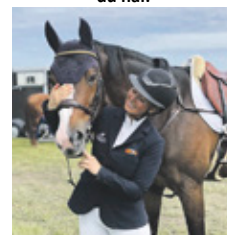
Kom med på en inspirerade
kväll som kan göra att
även du kan få dina
odlingsdrömmar att bli
sanna.

DÖDSHOT OCH GLITTER

- Linnéa Claeson
- 13.11 kl 18:30-20:00

Linnéa Claeson föreläsningar
är inspirerande och ligger
verkligen i tiden. Hon upp-
manar ständigt till kamp mot
trakasserier i alla dess former.

UNDER HJÄLMEN

- Johanna Lassnack
- 20.11 kl 18:30-20:00

Johanna har bland
annat blivit utsedd till årets
förebild och hon driver en av
Sveriges största hästbloggar.

Biljetter och info på
arbis.jakobstad.fi
eller 06 786 3264

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Lager, källar utrymme eller dylikt i helst Rödbergen 0405003528 - volga.henry@yahoo.co.uk

Skötsam studerande söker bostad nära Åbo Akademi. 0407067500/Joakim

Söker lägenhet i Helsingfors centrum (större etta eller en tvåa). Max. hyra 1100€ Tel. 0400935907 /Lina

Ansvarsfull kvinna, 25 letar lgh i Åbo. 0401606365

19-årig kvinnlig studerande söker etta eller tvåa i Vik, Helsingfors. Pålitlig, inga husdjur och röker ej. Garanterad hyra. Tel: 0400483124/Tinja Rolin

Par söker 2:a i Helsingfors, studerande och i arbete. (helst nära Arabiastranden) Hyra max 950€. Rökfria, utan husdjur. Tel: 0409382038

Jag är en 20-årig kille från Österbotten, som börjar studera vid Arcada i höst och behöver således en lägenhet. Så ifall det finns boende till skäligt pris, hör gärna av er till 040-7209097/William

Skötsam socionomstuderande Karlebyflicka söker etta att hyra i centrala Åbo. Tel: 0400776713

Önskas hyra etta i Helsingfors, fr.o.m augusti. 19-åriga flicka från Vasa påbörjar studier på Arcada, foto&klipp. Skötsam, ansvarstagande och rökfri. Ida, tel. +358505731016 eller Peter, tel. +358504084284

Bostad fr.o.m. sept. 2019 för andraårstuderande sökes i Åbo på gångavstånd från ÅA. Skötsam & rökfri. Tel: 050-3752389/Matilda

32-årig kvinna, jobbar inom finansbranschen, önskar hyra en etta eller tvåa i Helsingfors fr.o.m. september. Tel. 0407611090/Josefina

Skötsam, rökfri magisterstuderande från Ekenäs söker en etta/rum i Åbo, med gångavstånd till Akademin. Nicolina / 0408291749

Hej! Jag är en 19-årig seglartjej från Åland som söker boende vid Arabiastranden, eller nära YH Arcada. Jag är skötsam, rök- och djurfri. Kontakta mig gärna på tel:04573431862 Mvh, Sandra Sonneborn

Skötsamt, rökfritt studerande par önskar hyra tvåa/större etta i Helsingfors. Även för en kortare period, möblerad eller omöblerad. Tel. 040-9601771/Johan

UTHYRES

Nyligen renoverad 2 r+k, 51 m², i Åbo. Hyra 680 € + vatten och el. Lämplig även som studieboende för två. Tel. 040 8234917.

Nyrenoverad ETTA på 35 kvm med balkong och diskmaskin belägen i Åbo kärncentrum, Humlegårdsgatan 5 på 4 våningen. ledig fr.o.m. 1.8.2019. Tel 0400-720097 eller epost: ostman.gerd@gmail.com

50m² möblerad, nyrenov. ljus gavelbostad 2r+kök, ingl. balkong nära universitet i Åbo centrum, vän. 7/7, hiss. Lämplig som studieboende f. 1-2 pers. Uthyrer sep- maj eller enl. avtal. Hyra 720€/mån. El o vatten enl. förbrukning, gratis bredband o TV. Tel. 0400 605 147 och 040 550 9449, epost rur@saunalahti.fi

Fräsch tvåa i Smedsby 3,5 km utanför Vasa centrum, nära Stenhaga köpcentrum uthyrer för längre tid. Stor inglasad balkong mot väster, bastu och bilplats med el-stolpe. Tel. 0500368456.

Centrala Åbo, 3 rok med bastu, 85 kvm. Fr o m 1/10 till rökfri(a) och skötsam(-ma). 750€/mån exkl vatten och el. Ring kvällstid 040-3417 465, Johan

Snygg bostad, 2r, kokvrå, 45,5m², balk. högsta vån. i Rödbergen. Ledig 1. sept. Tel. 045-1020005

Stiftelsen Lillesgården erbjuder förmånliga pensionärsbostäder (ettor) i Nordsjö, ej serviceboende. 0505903780 tis-to 9-12.t

Din marknadsannons lämnar du enklast in via vårt webbkort som finns på www.kyrkpressen.fi. Priset är 4,50€ per rad. För annonser som lämnas in per telefon på nummer 040 831 6614 eller via epost till adressen annons@kyrkpressen.fi tillkommer en servicekostnad på 5€.

LEDIG TJÄNST

AGRICOLA SVENSKA FÖRSAMLING
söker ordinarie kontor 1.1.2020-. Läs mera på www.agricolaforsamling.fi

JAKOBSTADS SVENSKA FÖRSAMLING SÖKER EN DIAKONIARBETARE (100%)

En av våra diakoniarbetare flyttar med nya biskopen till Borgå. Därför söker vi nu dej som har den av kyrkan fastställda diakonisexamen eller diakonisexamen.

Du behöver vara konfirmerad medlem i ev.luth. kyrkan, dela kyrkans tro och värderingar samt ha förmåga att möta människor i olika livssituationer. Du behöver vara lyhörd, empatisk och kommunikativ samt ha förmåga att engagera och inspirera frivilliga medarbetare och leda grupper. En särskild merit vi lägger vikt vid är erfarenhet av arbete med personer med kognitiv funktionsnedsättning.

Tjänsten tillträds 16.9.2019 eller enligt överenskommelse. Lön enligt KyrkTAK kravgrupp 502. Prövotiden är 4 månader. Ett godtagbart läkarintyg över hälsotillståndet samt utdrag ur straffregistret ska uppvisas innan tjänsten tillträds.

Ansökan inlämnas senast måndagen den 19.8 kl. 16 till Jakobstads svenska församling, Ebba Brahe esplanaden 2, 68600 Jakobstad

Närmare information ger kyrkoherde **Bo-Göran Åstrand** 0403 100 411 eller bo-goran.astrand@evl.fi

LOCUS

STOR EFTERFRÅGAN PÅ HYRESLÄGENHETER

1000-tals nöjda kunder kan inte ha fel! Vi står till Er tjänst under hela hyrestiden.

Förmedling med omtanke sedan 1993

Oy N&N Locus Ab Aff [A]
Smedsgatan 13, 00150 Helsingfors
tel. (09) 17 17 44 / locus@locus.fi
www.locus.fi

Lämna in din hyresannons via webben

KYRKPRESEN.FI

Och spara 5 euro i serviceavgift!

KP
KYRKPRESEN

Vi bygger 41 bostäder för seniorer

För närmare information, vänligen kontakta Hugo och Maria Winbergs stiftelse, **Annika von Schantz**, verksamhetsledare tel 040 537 0376 eller Pia Hannuksela, enhetsansvarig tel 050 346 1207

www.winbergs.fi

SÖDERFJÄRDSBACKEN

Tomtansökan 2.7 -20.8.2019

Närmare uppgifter: www.malax.fi→/boende-miljo- och-trafik→lediga-tomter→soderfjardsbacken
Monica.asplund@malax.fi, Tfn 050 401 2405

It's gott hos oss!
Lunch må-fr 11-14
Fredagskvällar kl. 17-21

Grupper, ta kontakt angående lunchen!

Catering & beställningar

ONEIL'S KITCHEN

Simhallsvägen 4, Närpes
tel. 06-224 1933, Lotten 040-960 5028
www.oneils.fi | info@oneils.fi

OPINION

Skicka insändaren till: Kyrkpressen/opinion, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi. Glöm inte namn, adress och telefonnummer. Standardlängden för de kortare insändarna är 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna.

Fråga

Störande klockringning

Jag skulle vilja veta hur det är i andra församlingar med kyrkklockorna. Här i Pargas, Västbols församling, har de något som kallas för sommar-ringning, det vill säga kl. 6 på vardagsmorgnar ringer klockorna, svagt och bara några slag men dock.

På söndag morgon, året runt, ringer klockorna med full styrka kl. 8 på morgonen, i 13 minuter. Eftersom jag vaknar till det här så frågade jag på pastorskansliet varför klockorna ringer. Svaret var att beslutet kommit "uppifrån". Nu har jag förstätt att det här inte sker i Kimito och inte heller i Tavastehus.

Min fråga är nu: ringer klockorna dylika tider även i andra församlingar? Är det här något som församlingen själv kan bestämma över? (Gudstjänsten på söndag börjar kl. 10 och kl. 12).
LOTTA KARLSSON,
Pargas

Insändarsvar

Fel om syndafallet?

Regina Kreander är tydlig: hon anser att Paulus har fel i beskrivningen av syndafallet i 1 Tim 2. (KP 11.7). Hon anser sig veta bättre än Bibeln och därför följer hon inte heller Paulus påbud om att kvinnan ska hålla sig tyst och stilla. Logiskt och ärligt! På samma sätt bör vi erkänna att vi inte följer Paulus ord om att kristna får ha slavar och inte heller Bibelns stränga bud om skilsmässa, omgifte, barnaga, dödsstraff m.m. Förvånande i Kreanders text är att hon uppmanar mig att följa Paulus trots att hon själv inte gör det. Vår diskussion i KP utgick från en insändare mot homosexuellas rättigheter. Det är ologiskt

och inkonsekvent att bekämpa homosexuellas rättigheter till kärlek med ord av Paulus, då vi inte ser Paulus ord som vägledande i en rad andra frågor. Jag håller helt med Kreander om att det är summan av Bibeln som är det viktiga. Jesus säger tydligt att lagen sammanfattas av kärleken. Den kristna kärleken slår inte barn, har inte slavar och tvingar inte kvinnor till ett liv i tystnad och stillhet. Den kristna kärleken tvingar inte heller homosexuella till livslång ensamhet.

TRYGVE CEDERBERG, Jakobstad

Härmed förklarar vi diskussionen mellan Regina Kreander och Trygve Cederberg avslutad.
Redaktionen

Vad varje nära anhörig borde veta?

Fritt informationspaket samt kostnadskalkyl hos oss

ESBO BEGRAVNINGSBYRÅ

Esbo centrum | Esboplatsen 7

Tel (09) 7002 4828 | info@espoonhautaustoimisto.fi

www.espoonhautaust.fi

MED FINKÄNSLIG SAKKÄNNEDOM FRÅN ÅR 1945

BEGRAVNINGSBYRÅ

ARMAS BORG & Co Ab

Annegatan 12 00120 HELSINGFORS
www.arnasborg.fi

Tel 612 9890
Jour 0400 977 000

VÄLKOMMEN ATT STUDERA PÅ SÖFF!

GRUNDLÄGGANDE UTBILDNING FÖR VUXNA

- för dig som vill få avgångsbetyg från grundskolan

INVANDRARLINJEN 1

- studier i svenska på nybörjarnivå

INVANDRARLINJEN 2

- studier i svenska på fortsättningsnivå

För mer info och ansökan: 06-2249280

www.narpes.fi/vuxeninstitutet

Semesterdagar för närståendevårdare och vårdtagare på Härmä Spa i Ylihärmä 21-25.10.2019

Är du närståendevårdare? Vårdar du eller har du omsorg om någon närstående? Vill ni åka på semester tillsammans?

Information och ansökningsblankett:

www.semester.fi/start

www.folkhalsan.fi/semesterstod

Sista ansökningsdag 15.9.2019

Svenska semesterförbundet:

Susanna Stenman... tfn 050 304 7642

Folkhälsan:

Pia Nabb..... tfn 050 542 8175, Österbotten

Eva Björkqvist..... tfn 040 516 5679, Åboland

Jonna Skand..... tfn 046 810 5037, Nyland

www.kyrkpressen.fi

NÅ 80 000 HUSHÅLL I SVENSK-FINLAND MED EN ANNONS!

BOKNINGAR:
040-8316545

KYRKPRESSEN REDAKTIONEN

Redaktionen i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
tfn 040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmgatan 21 A, 68600
Jakobstad
tfn 040 831 3599

Redaktionschef
(ansvarig redaktör)
Nicklas Storbjörk
tfn 040 831 6545

Redaktör Österbotten
Johan Sandberg
tfn 040 831 3599

Redaktör
Emelie Wikblad
tfn 040 831 6836

Redaktör
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Redaktör
Erika Rönngård
tfn 040 831 6322

Layout
Malin Aho
tfn 040 831 6902

Redaktörer e-post:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Utgivare:
Fontana Media Ab
Bank: Danske Bank
IBAN: FI34 80001301
158540
BIC: DABAFIHH
Paradbild: xx
Tryck: Botnia Print, Karleby

ANNONS

Annoninfo hittar du på:
www.kyrkpressen.fi
Annondeadline torsdagar klockan 12 veckan före utgivning.
Annonsförsäljning:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi
Ludvig Andersson,
tfn 044 050 3020,
Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
eller 0500 924 528

PRENUMERATIONER

Därför får du Kyrkpressen

Kyrkpressens adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Adressuppgifterna används enbart för att skicka ut tidningen. Hanteringen av registret sker i enlighet med den europeiska dataskyddsförordningen (GDPR).

Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlems-hushåll. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha KP. Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen.

Prenumerationspriser:

Finland & Norden 60 € Utlandet 84 €
ISSN 0356-1275

HÄNG MED PÅ TURNÉ!

Diskussionskvällar: Längtan efter det perfekta livet

JAKOBSTAD Tisdag 3.9

Församlingscentret
Försäljning kl. 15-19
Servering kl. 18-19
**Samtal med
Robin Nyman
& Alaric Mård
kl. 19-20.30**

KORSHOLM Onsdag 4.9

Församlingshemmet
Försäljning kl. 15-19
Servering kl. 18-19
**Samtal med
Amanda Audas-Kass
& Alaric Mård
kl. 19-20.30**

NÄRPES Torsdag 5.9

Församlingshemmet
Försäljning kl. 15-19
Servering kl. 18-19
**Samtal med
Ulla-Maj Wideroos
& Alaric Mård
kl. 19-20.30**

MARIEHAMN Torsdag 12.9

Margaretagården
Försäljning kl. 16-18
Servering kl. 17-18
**Samtal med
Karin Erlandsson
& Alaric Mård
kl. 18-19.30**

PARGAS Onsdag 11.9

Församlingshemmet
Försäljning kl. 14-18
Veckomässa kl. 18-18.30
Servering kl. 18.30-19
**Samtal med
John Vikström
& Alaric Mård
kl. 19-20.30**

Ekenäs Tisdag 10.9

Församlingshemmet
Försäljning kl. 15-18
Servering kl. 17-18
**Samtal med
Camilla Lindberg
& Alaric Mård
kl. 18-19.30**

HELSINGFORS Torsdag 29.8

Johannes/Högbergssalen
Försäljning kl. 14-18
Servering kl. 17-18
**Samtal med
Pamela Granskog
& Alaric Mård
kl. 18-19.30**

LOVISA Onsdag 28.8

Församlingshemmet
Försäljning kl. 14-19
Servering kl. 18-19
**Samtal med
Christer Åberg
& Alaric Mård
kl. 19-20.30**

ALARIC MÅRD, bokaktuell

Vi tror ofta att andra lever **det perfekta livet**, och att det bara är vårt som är sprucket. Men nästan alla tampas vi med brustenhet och begränsningar. Under vår höstturné diskuterar **Alaric Mård**, aktuell med boken "Begränsade är vi allihopa", tillsammans med en lokal gäst.

Utöver diskussionerna blir det **kaffe-servering, bokförsäljning och andakt**. Välkommen med!

Turnén är ett samarbete mellan Fontana Media, Kyrkpressen, Församlingsförbundet och den lokala församlingen på orten.

LOKALA GÄSTER

Robin Nyman, Jakobstad

Amanda Audas-Kass, Korsholm

Ulla-Maj Wideroos, Närpes

Karin Erlandsson, Mariehamn

John Vikström, Pargas

Camilla Lindberg, Ekenäs

Pamela Granskog, Helsingfors

Christer Åberg, Lovisa

Söndagsskolans sommarvikarie kämpade med att öppna ett kombinationslås till materialskåpet. Hon hade hört den rätta sifferkombinationen, men glömt den. Hon bad kyrkoherden om hjälp och han kom för att vrida om siffern i låset. Efter de två första numren stannade han upp, tittade uppåt och rörde tyst på sina läppar. Sedan sänkte han blicken igen, vrid på låset och öppnade det. "Vilken tro du har?", sa söndagsskolläraren imponerat. "Det var ingenting", sa kyrkoherden. Numret finns uppskrivet på en bit tejp i taket.